

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség: IX. kerület, Üllői-ut 1. szám.
(„Falu“ Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 878—73.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5.
Telefon: Automata 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:
BESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások“ című füzetekkel együtt.
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 27. szám.

Vasárnap, Julius 7.

Verejtékes kenyér — édes eledel.

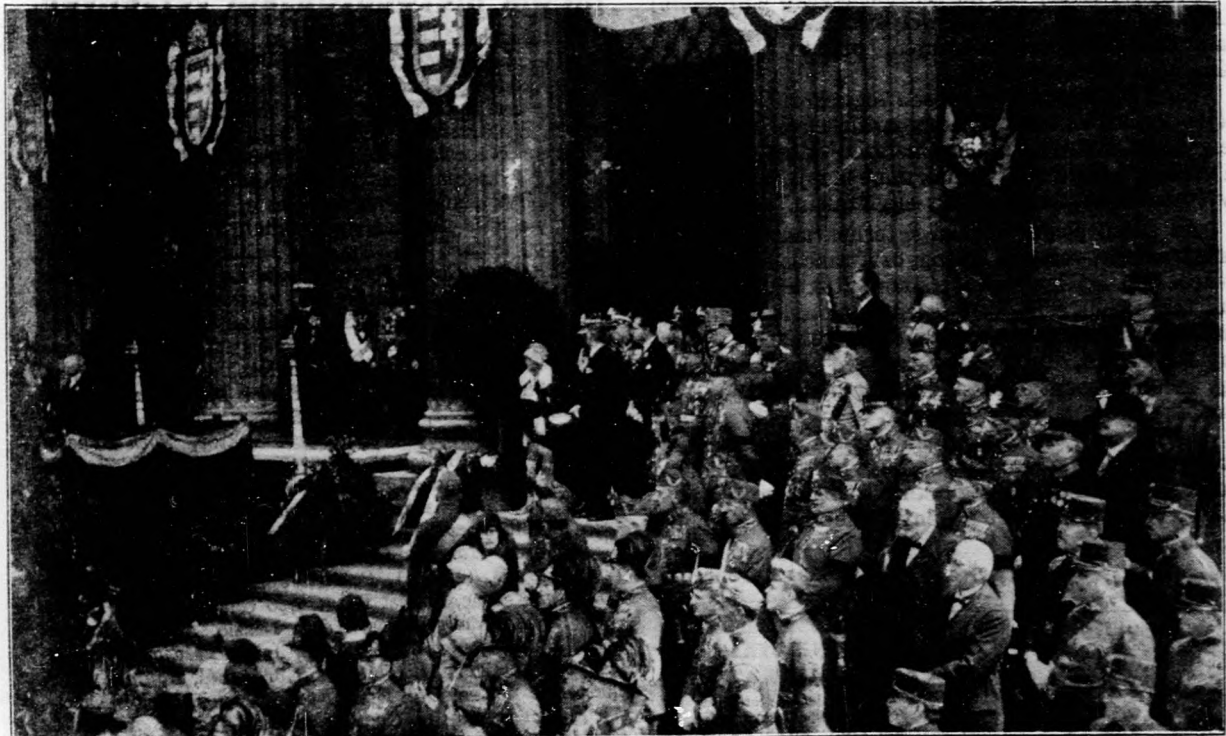
A mezőn munkába törve küzd a nép. Dolgos kezek törnek az ugart, vágják a rendet és acélos kitartással állják a perzselőn forró nap hevét. Ősi virtussal viaskodik a gazda, a magyar föld, a magyar falu gyermeke, csakhogy megtarthassa magának a földet, ősei örökét.

E sorok írója nem hűs irodák olén írja a magyar gazdasorsot, hanem kemény napi munka után fáradtan bár, de éltető bizodalommal, mert hite, hogy csüggedni nem szabad, sőt mi több, csüggedésre nincs is okunk. Volt már nehezebb helyzetben is a magyar!

Ilyenkor, midőn beköszönt a legderekasabb dologidő, ha előttem, körülöttem, velem együtt, verejtékes birokra kél a földmives nép, önkéntelenül a ma-

gyar történelem legnehezebb napjai jutnak az eszembe. Elgondolom, hogy talán a tatár-dulás, avagy a mohácsi pusztulás után, ép ilyen, sőt még sokszorta vadabb harcot vívott a magyar, csakhogy új hazát teremtsen a régi helyén, a pusztulás üszkös romjain.

Az életre való nemzetek letöretésükben, az elnyomatás közepette érzik meg leginkább a hivatottságuk nagyságát és ilyenkor a mult erényei adják meg az erőt a jövőndő küzdelmeihez. Mert minden nemzet csak addig él, amíg népe lelkében ott él a fajának szeretete és a mult erénye. Az a fa, melynek elpusztulnak a gyökérszállai, menthetetlenül elveszett. De ha csak a lombjait tépázta meg a vihar, lehet belőle ismét ép, sőt délcegebb, mint valaha volt.

Bem apó hamvai Budapesten, a Nemzeti Múzeum lépcsőjén.

A nemzeti színű lepellel letakart koporsó mögött Horthy Miklós kormányzó és József királyi herceg áll.

Igy van ez a nemzeteknél, de ugyanigy van az embernél is. A háboru felforgató vihara után, hányan, de hányan szakadtak el a földtől, csakhogy könnyebben, kényelmesebben szerezhessék meg a mindennapi kenyerüket, megindult a föld hűtlen gyermekeinek hosszu sora a város felé. És bizony még mindig tart e szomorú menet. Bár ma még az arcképek reményteljesen derülnek, de holnap — én tudom — rájuk szakad a hontalanok, a boldogtalanok keserű rézete. Még akkor is, ha sikerül, — mert ilyen is van — elnyerni a vágyva vágyott „altiszi“ vagy portási „állást“, ki meri mondani, hogy boldogok ezek az emberek? Ki tudja, hogy titokban nem sirják-e vissza szülőföldjüknek verejtékcseppekkel sózott drága kenyerét? Mert mint a nemzetek életében, az embernél szintugy, a mult adja a tápot, a hitet, a bizodalmat. Nem érezhet-e lelkiismeretfurdalást, aki odahagyja a földet, melyet az őse annyi évszázadon át küzdve, verejtékezve szántott, vetett, s mi a fő, megbecsült?!

Ma kétségtelenül súlyos válságban sínylódik a magyar mezőgazdaság. Temérdek bajt zuditott ránk a háboru, a veres-fergeteg, a trianoni gázság által teremtetett új, lehetetlen helyzetünk és még száz és száz más egyéb ok.

Mint mondtam, az életre való nemzetek, népek, épp a legsanyarubb időkben tesznek tanubizonyságot életképességük felől. Már pedig a magyar évszázadokon át számtalanszor bebizonyította, hogy elveszteni nem lehet, mert élni akar! A népünk már átesett a sors száz szeszélyén. Voltak derűs, de voltak sok sötét napjaink. De bármennyire is ránk taposott az élet, mi annál inkább, annál bizodalmasabban néztünk a sorsunk elé.

Hogy a mai nehéz időkben is felülkerekedik az ősi magyar virtus, azt mi sem bizonyítja legjobban, mint a Bethlenek, Vassok, Mayerek, Schandlok és számtalan más vezérünk kitartó, biztató, követésre méltó küzdelmes munkája.

Nem akarok itt részletesen foglalkozni a jelen helyzetünkkel és arról az ádáz küzdelemről sem irok, melyet a kormányhatalom, a nemzet választott vezetői vívnak, hogy a magyarnak ünnepnapja is lehessen a verejtékes hétköznapiak egy-egy szakán.

Az adózó polgár roskad a terhek alatt. Az iparosnak szintén verejték gyöngyözik ráncos homlokán. A város épp ugy szenved a trianoni átok alatt, mint a falu. Tehát soha sem volt szentebb kötelességük a munka iránt, mint ma. Legyünk vezéreinknek tégladagatói, segítők, tudatosan cselekvő munkatársai, hogy szebb napokat érhessünk, hogy ujra kacajos dal csendülhessen a magyar ég alatt.

És bármennyire is mostoha is a sorsunk, szeressük hűséggel szülőfalunkat, ne hagyjuk oda a földet, mert a föld a mi boldogságunknak záloga, rajta élve, küzdve, verejtékes lehet a kenyér, de annál — jobb ízű, édes eledel.

Várnai Ferenc.

Az ország hódolata Bem apó előtt.

A szabadságharc legendás hiru lengyel tábornoka, akit Petőfi jóságos atyjaként tisztelt, a szabadságharc után számkivetésben idegen földön, Törökországban hunyta le a szemeit örök álomra. Kisázsiaiában, *Aleppban* temették el „Lengyelország szülőttét, Magyarország hőstét és Törökország halottját“, Bem József honvédtábornokot. Most egy emberöltő után róttá le a magyar nemzet háláját a hőslékü tábornok iránt és a felszabadult Lengyelországgal karöltve, a török kormány támogatásával, hazahozatta a hős honvédtábornok hamvait Törökországból.

Bem tábornok koporsója június hó 26-án, szerdán érkezett Budapestre, ahol a főváros közönsége hatalmas tömegekben várta a Keleti-pályaudvarra megérkező hamvakat. A rendőrség diszszázaddal vonult ki, továbbá a levették, katonaság, székelymunkások nagy csoportja és a különböző társadalmi egyesületeknek kiküldöttéi sereglettek egybe a pályudvar előtt. A vonat megérkezése után a honvédség zenekara a lengyel és magyar himnuszt játszotta. *Libér* Endre fővárosi tanácsnok üdvözölte a koporsót kísérő lengyel küldöttséget, majd a menét a Rákóczi-uton keresztül a Nemzeti Muzeumhoz vonult, melynek oszlopcsnokában díszes emelvényen helyezték el Bem tábornok koporsóját. A koporsót a különböző társadalmi egyesületek és hatóságok koszorúkkal halmozták el és a közönség hódoló felvonulásban vonult el szerdán és csütörtökön egész nap a közsemlére kített ravatal előtt.

Pénteken délelőtt 10 órakor *Horthy* Miklós kormányzó jelenlétében az Országos Bem-bizottság emlékünnepelet rendezett a Nemzeti Muzeum előtt, amely után a koporsót ágyutalpra helyezték és díszmenet kíséretében a pályaudvarra vitték, ahonnan utolsó útjára bocsátották Bem tábornok hamvait. A koporsó kíséretében elutazott a lengyel küldöttség is, amely a hős honvédtábornok hamvait *Tarnowba*, Bem tábornok szülővárosába vitte.

Nyolcvanhárman vettek részt a harmadik mezőgazdasági versenyen.

Június hó 16-án hirdették ki *harmadik mezőgazdasági versenyünket*. Sajnos, az előrehaladott dologidő miatt, ezen a pályázaton jóval kevesebben vettek részt, mint az első kettőn. De még a kedvezőtlen időpont ellenére is, a határidőig, július hó 1-ig, *nyolcvanhárman küldötték be válaszukat a kitűzött három kérdésre*.

A pályázaton résztvett olvasóink névsora a következő: *Léber* Ambrus, *Koncz* Lajos, *Major* János, *Peti* János, *Lakatos* Antal, *Molnár* Antal, *Törzsök* István, ifj. *Cs. Nagy* József, ifj. *Nyerges* Mihály, *Molnár* István, *Fudala* István, *Gonda* Gyula, *Nyaka* Lajos, *Mentes* István, *Gergely* Ferenc, *Kovács* József, *Gyencse* József, *Berecz* István, ifj. *Józsa* Lajos, *Szücs* János, *Vörös* Vince, *Pánczél* Imre, *Szily* Mariska, ifj. *Szücs* M. Sámuel, *Nemes* Miklós, *Fekete* Mihály, *Tóth* András, *Kovács* Gyula, ifj. *Daru* János, *Horváth* Márton, *Héver* Dezső, *Szabó* Ernő, *Németh* Boldizsár, *Wenczlík* Sándor, *Reichard* István, *Varga* Gyula, *Gere* Ferenc, *Gere* Viktor, *Tóth* Benedek István, *Tóth* Benedek Sándor, *Szándor* József, *Szücs* Ferenc, *Székera* András, *Szabó* Pál, *Huszár* István, *Szabó* József, *Fülöp* József, *Csörba* István, *Tóth* S. András, *Fekete* István, *Péczak* József, *Boldoczki* Mihály, *Szlavikovic* Ferenc, *Horváth* Gyula, ifj. *Molnár* István, *Rádlí* István, *B. O.* (Babot), *Palánki* József, *Csibráki* Mihály, *Somogyi* Ferenc, *Német* Pál, *Csapó* Gáspár, *Lente* István, *Illés* Lajos, *Gerits* János, *Kócza* László, *Almásy* Ferenc, *Nagy* Antal, *Polgár* János, *Kozár* István, *Majoros* Sándor, *Pál*, *Csordás* Imre, *Illés* József, *Görög* Pál, *Böhm* György, *Clementis* Zoltán, *Düh* Elek, *Fördös* János, *Major* Károly, ifj. *Nyaka* Gyula, ifj. *Gombos* Gyula, *Geröcs* István és *Föglein* Mihály.

A pályázat eredményét a jövő heti számunkban teszszük közzé.

33 év óta a világot uráló eredeti angol
**THE CHAMPION ROYAL
STAR KERÉKPÁROKAT**

havi 16 és 20 P részletre. Kerékpáralkatrészeket: lánc, pedál, nyeregket stb. nagyban gyári árban. Külső gummik 6.50 P-től, belsők 2.10 pengőtől. **JÁNG JAKAB és FIA** kerékpárgyáregeskedők. Budapest, VIII., József-körút 41. Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alapítva 1899.

Három hónap alatt meg kell alakítani az új hegyközségeket.

A földművelésügyi miniszter a hegyközségeknek és a vármegyei tanácsoknak megalakításáról rendeletet adott ki. A rendelet több pontját a következőkben ismertetjük.

A hegyközségi törvény a hegyközségek megalakítása szempontjából a szőlővel bíró községeknek (városoknak) két csoportot különböztet meg. Egyik csoportba tartoznak azok a községek (városok), amelyeknek betelepítve levő összes szőlőterülete 150 kat. hold, vagy ennél több. Az ilyen községekben (városokban) a hegyközség megalakítása kötelező. A másik csoportba tartoznak azok a községek (városok), amelyekben a betelepített szőlőterületek együttes nagysága nem éri el a 150 kat. holdat. Ezekben a községekben (városokban) a hegyközségek megalakítása nem kötelező, de megalakítandó akkor, ha a hegyközségi kötelekbe bevonható betelepített szőlőterületek tulajdonosainak birtokárny szerinti általános szavazattöbbsége megkívánja.

Minden hegyközség megalakításánál a szőlőknek egy összefüggő területen kell lenniük; a hegyközség területén legalább 10 birtokosnak kell lennie és a betelepített szőlők között lévő pusztavagy más mezőgazdasági célra szolgáló területek nagysága nem lehet több, mint a betelepített szőlők együttes nagyságának a fele.

A gazdálkodási célból rendszeresen telepített gyümölcsösök, a hegyközségek megalakításánál a betelepített szőlőkhöz hozzászámítandók.

Minden törvényhatóság köteles intézkedni az iránt, hogy a területükhöz tartozó elsőfokú közigazgatási hatóságok a törvény értelmében mindazon községekben (városokban), amelyek határában 150 kat. hold vagy ennél több betelepített szőlőterület van, a hegyközséget — a jelen rendeletnek a hivatalos lapban való megjelenésétől számított 3 hónapon belül kötelezően megalakítsák.

Az olyan községekben (városokban), amelyek határában a szőlőterületek együttes nagysága nem éri el a 150 kat. holdat, a hegyközségi alakuló közgyűlést a hegyközség kötelekbe bevonható területek birtokosai általános többségének bármikor beadható kérelmére, az elsőfokú közigazgatási hatóság 60 napon belül összehívni köteles.

A községi (városi) előljáróságok, az alakuló közgyűlésen való felhasználás céljából, a hegyközségbe bevonható összes birtokosokról pontos kimutatást kötelesek készíteni. Ezen kimutatást a községi előljáróság megfelelő módon 10 napi közzemlére tartozik kitenni.

Az alakuló közgyűlésre: a 200 négyzetölnél kevesebb terület birtokosainak szavazati joguk nincs. A 600 négyzetölnél egy kat. holdig terjedő birtokal rendelkezők egy szavazattal, az ennél több birtokal rendelkezők pedig annyi szavazattal bírnak, ahányszor egy teljes kataszteri hold birtokuk van. A 600 négyzetölnél kevesebb, de legalább 200 négyzetölnél szőlőbirtokal bíró, járulékfizetésre köteles törpe szőlőbirtokosok tízes csoportokban egy-egy csoportképviselet választanak, akinek annyi szavazata van, ahány kat. hold szőlővel rendelkeznek együttesen az illető választó csoportba beosztott törpe szőlőbirtokosok. Ezen törpebirtokosoknak, illetve birtokosoknak választó csoportba való beosztását a hegyközségi megalakulását megelőző első ízben az elsőfokú közigazgatási hatóság eszközli. A csoportbeosztás 5 évi időtartamra szól.

Az alakuló közgyűlésen, az elsőfokú közigazgatási hatóság első tisztviselője vagy helyettese elnököl, aki először megállapítja a község (város) határában levő betelepített szőlőterületek együttes nagyságát és mindazon általános feltételek jelenlétét, melyek a törvény értelmében a megalakítást lehetővé és kötelezővé teszik. Ennek megtörténte után a közgyűlés megválasztja a hegyközségi elnököt és a hegyközségi választmányt és a választmány tagjai sorából a vármegyei hegyközségi tanácsba egy kiküldöttet.

A választás megtörténte után az elnökölő hatóság tisztviselője, a hegyközséget megalakítottak nyilatkoztatója és felhívja az alakuló közgyűlést, hogy a hegyközség működését és rendszertét önkormányzati hatáskörben szabályozó hegyközségi rendtartást 30 nap alatt állapítsa meg, azt a vármegyei hegyközségi tanács útján jóváhagyás végett terjessze a törvényhatóság elé és gondoskodik a hegybíró alkalmazásáról.

A hegybíró alkalmazásánál a hegyközségeknek figyelemmel kell lenniük arra, hogy a hegybíróknak az adminisztratív teendőikön kívül szakmabeli munkák irányítását és ellenőrzését is végezni kell. Miért is hegybíróul csakis ezen teendők ellátására alkalmas egyének alkalmazhatók, az esetben pedig, ha hegybírói

alkalmazásra szakiskolát végzett egyén pályázik, úgy lehetőleg ilyen szakképzést egyenlő kell alkalmazni. Amennyiben jobb módú és a közérdekért önzetlenül is fáradozni hajlandó gazdák is hajlandók lennének az érdekeltség köréből ezen állás vállalására, úgy, ha egyébként a feltételeknek megfelelnek, tisztelhetbi állásként is betölthető a hegybírói állás.

A választmánynak legalább 6 tagból kell állnia, 24-nél azonban több nem lehet.

Mindazok a hegyközségek, amelyek rendtartása a most alkotott törvény életbelépte előtt az illetékes törvényhatóság által már jóváhagyottak — továbbra is változatlanul törvényesen megalakultaknak tekintendők. Ennél fogva az olyan községekben, ahol már megalakult hegyközség van, újabb alakuló közgyűlést összehívni nem kell.

Ahol a hegyközség megalakítása a törvény értelmében kötelező ugyan, de annak szervezete a tagok önkéntes hozzájárulásával, illetve mulasztása folytán nem lenne megalkotható, ott a hegyközségi szervezet megalkotásáról a jelen rendelet megjelenését követő harmadik hónapban az illetékes törvényhatóság első tisztviselőjének kell gondoskodni.

A hegyközségek megalakítása után, kerül sor a vármegyei hegyközségi tanács alakuló ülésének összehívására iránt. Az alakuló ülésre meghívandó a vármegyei hegyközségi tanács területén lévő valamennyi hegyközség 1—1 megválasztott kiküldöttje, tehát azok a hegyközségek is, amelyek a törvény életbelépte előtt alakultak.

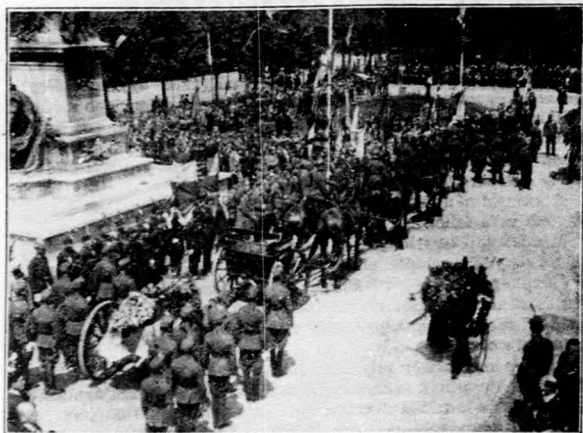
A vármegyei hegyközségi tanácsok székhelyei a következők:

1. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye felső hegyközségi tanácsa, Budapest székhellyel;
2. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye alsó hegyközségi tanácsa, Keekemét székhellyel;
3. Fejér, Komárom és Esztergom vármegyék egyesített hegyközségi tanácsa, Székesfehérvár székhellyel;
4. Sopron, Veszprém, Vas, Győr, Moson és Pozsony vármegyék egyesített hegyközségi tanácsa, Győr székhellyel;
5. Zala vármegye hegyközségi tanácsa, Zalaegerszeg székhellyel;
6. Somogy vármegye hegyközségi tanácsa, Kaposvár székhellyel;
7. Tolna vármegye hegyközségi tanácsa, Szekszárd székhellyel;
8. Baranya vármegye hegyközségi tanácsa, Pécs székhellyel;
9. Bács-Bodrog vármegye hegyközségi tanácsa, Baja székhellyel;
10. Csongrád, Csanád, Arad és Torontál vármegyék egyesített hegyközség tanácsa, Szeged székhellyel;
11. Jász-Nagykun-Szolnok, Bihar és Békés vármegyék egyesített hegyközségi tanácsa, Szolnok székhellyel;
12. Heves, Nógrád, Hont, Borsod, Gömör és Kishont vármegyék egyesített hegyközségi tanácsa, Eger székhellyel;
13. Zemplén és Abauj-Torna vármegyék egyesített hegyközségi tanácsa, Sátoraljaújhely székhellyel;
14. Hajdu, Szabolcs, Ung, Szatmár, Ugocsa és Bereg vármegyék egyesített hegyközségi tanácsa, Nyiregyháza székhellyel.

A MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Budapest, V., Bálvány-utca 7. sz.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 45 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 100 angol font (mintegy 2700 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

Bem apó koporsóját ágyutalpon viszik a pályaudvarra.

Legyünk óvatosak a traktorvásárlással!

Az állami kedvezményes és a nem állami kedvezményes traktorvásárlások körüli adás-vételi feltételek vitás eseteiben sokszor fordulnak tanácsért a mezőgazdasági kamarákhoz. Legutóbb a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamarának (Győr) a következő eset jutott tudomására.

Három kisgazda egy gépkereskedelmi vállalattól múlt év decemberében egy mezőgazdasági traktort vásárolt. A traktor vételéről a kisgazdák teljes összegű váltót adtak s megengedték, hogy a vételár birtokukra is bekebelezessék. A gépkereskedelmi vállalat a váltót értékesítette és a teljes vételárát felvette. Ennek dacára hét hónap elteltével a traktort még mai napig sem szállította le és kötelezettségének teljesítése alól mindenféle kifogásokkal igyekszik menekülni. Ez a sajnálatos eset természetesen egy szomorú kivétel, amelyet egyáltalában nem lehet általánosítani. Mégis arra kell, hogy intse a kisgazdákat, hogy drága és értékes gépek vásárlásánál nagyobb elővigyázatot és óvatosságot tanúsítsanak. A megnehezedett megélhetési viszonyok az egyes pályákra sok olyan egyént kényszerítenek, akik a megfelelő tőkeerővel, szaktudással, tapasztalatokkal nem rendelkeznek s akik csak alkalmi megélhetésnek tekintik az üzletkötést. Ezért szükséges, hogy különösen a visszterhes jogügyletekben kevésbé jártas kisgazdaközönség csak jól ismert, kipróbált, megbízható cégeknek eszközölje a vásárlást. Egy-egy ilyen több ezerpengős veszteség az érdekelt kisgazdák teljes anyagi romlását eredményezheti.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A felsőház letárgyalta és megszavazta a költségvetést.

A felsőház június 24-iki, hétfői ülésén folytatták az 1929-1930. évi költségvetés tárgyalását. Igaz Béla igen nagy elismeréssel adózott a kultuszminiszter munkássága iránt. Bosnyák Géza azt hangsúlyozta, hogy a kormánynak legelső kötelessége a mezőgazdaság hatáson támogatása, mert a tulságos iparpártolás a mezőgazdaság rovására megy. Vay László báró megállapította, hogy a fagykárrok mintegy hatvan millió pengő veszteséget okoztak. Nem olcsó kamatozású, hanem kamatmentes kölcsönre van szüksége a fagykárosultaknak.

Hadik János gróf őszinte elismerését fejezte ki Bethlen István gróf külpolitikai sikerei felett, majd legmelegebb együttérzését nyilvánította Bethlen István grófnak a Hősök Emlék-

kövénél elmondott beszédével és a kisantant dömarsát mint megokolatlan és méltatlan lépést visszautasította. Ezután belpolitikai kérdésekkel foglalkozott. A kartelkérdés ügyében kormányintézkedést sürgetett. Sajnálkozásának adott kifejezést afelett, hogy a kisiparosok támogatására nem történik komolyabb intézkedés. A kultuszminiszter programját túlméretezettek találja. A földművelésügyi tárca költségvetésében nem látja nyomát annak a hőzépítési akciónak, melyet a kisgazdák számára kellett volna biztosítani.

A június hó 25-iki, keddi ülésen Hadik János gróf interpellációt intézett az igazságügyminiszterhez a földbirtokrendező bíróság ülései által kárt szenvedett felek kártalanítása tárgyában. Zsitvay Tibor igazságügyminiszter megnyugtató válasza után Teleszky János szólalt fel, aki nem fogadta el a költségvetést, mert nem gondoskodik a hadikölcsöntulajdonosokról. Széll Gyula igazságügyi kérdésekkel foglalkozott, Kiss Ernő pedig a buzakivitel fejlesztésének szükségességét hangsúlyozta.

A június hó 26-iki, szerdai ülésen Mészáros István, a felsőház mezőgazdasági munkás-tagja, jelentette be, hogy ellene van a nyolcosztályos elemi iskolának; helyette a téli tanítás híve. Hangsúlyozta a földmunkások sanyaru helyzetét és orvoslást kívánt. Hutya Ferenc mezőgazdasági főiskolát sürgetett. Széchenyi Aladár gróf lassabb tempót és helyes sorrendet kért az alkotásokban és építkezésekben. Nem szabad pompás iskoláépületeket emelni addig, amíg a rokkantügy, a hadikölcsönügy és a diáknyomor rendezve nincs. Mirbach Antal báró nem fogadta el a költségvetést, mert nem ért egyet a kormány politikájával. Bálint György kisgazda arra kérte a kormányt, hogy enyhítsen a nép terhein. Szily Kálmán szerint a földművelésügyi költségvetést nagymértékben emelni kellene. Erőteljes szavakkal hangsúlyozta a kulturálisok szükségességét és nemzetmentő munkásságának nevezte a kultuszminiszter fíradózásait. Buday Béla a mérnöki rendtartás kérdésével foglalkozott, Körmeny Mátyas a kézművesiparosok súlyos helyzetét tette szóvá. Bittner János az ipartestületi reform megvalósítását sürgette. Soós Károly tábornok azt hangoztatta, hogy a kormánynak mindent meg kell mozdítani az általános védkötelezettség visszadőlésére érdekében.

A vita befejezése után a miniszterek válaszoltak az elhangzott kijelentésekre. Wekerle Sándor pénzügyminiszter azt hangsúlyozta, hogy a kormány a költségvetés kereteit emelni nem kívánja. A fagykárosultak kölcsönével kapcsolatban kijelentette, hogy csak évi nyolc százalékos kamat mellett nyújthat kölcsönt. Bud János közgazdasági miniszter a gabonátözsdei határidőüzelés kérdésében azt mondotta, hogy a határidőüzellet oda lehet vezetni, hogy betöltse azt az egészséges funkciót, melyet várunk tőle, vagy ha nem, akkor az ilyen intézményre sincsen szükség. Beszède végén azt hangoztatta, hogy a kormány elhatározta a kitűzött gazdasági programnak olyan megvalósítását, mely a gazdasági életet az egész vonalon megerősíti.

A június hó 27-iki, csütörtöki ülésen Herrmann Miksa kereskedelemügyi miniszter válaszolt az elhangzott megjegyzésekre, majd Mayer János földművelésügyi miniszter fejtette ki, hogy nem abban van a hiba, hogy kereskedelmi szerződésünk nem jók. A nagyobb baj ott van, hogy míg a kis államok egymással a szerződésről tárgyalnak, addig Amerika a maga olcsó termelésével verseny nélkül jelenik meg a piacon. Veszélyesnek tartja a külterjes gazdálkodást. Meg kell maradni a belterjes gazdálkodásnál és minél jobbat, minél többet kell produkálni, hogy versenyképesek legyünk. Vass József népjóléti miniszter bejelentette, hogy készen van már a kisiparosok öregségi biztosítási kódexe. Összefoglaló törvényhozás elé terjeszti a hadirokkantok ellátására vonatkozó javaslatot. A közeljövőben pedig meg akarja vinni a tüdővész elleni csatát.

Székely Béla belügyminiszter és Zsitvay Tibor igazságügyminiszter felszólalása után Bethlen István gróf miniszterelnök emelkedett szólásra. A miniszterelnök beszédéből a következő részleteket közöljük:

A miniszterelnök beszéde.

— A legutóbbi évben nekem az a benyomásom, mintha egy fokozódó gazdasági reménytelenséggel állnánk szemben. És én kötelességemnek tartom óva inteni az országot, óva inteni azokat a testületeket, amelyek közdolgokkal foglalkoznak, óva inteni a felsőházat is attól, hogy a maga részéről bármivel is hozzájáruljon ahhoz, hogy ez a reménytelenség erőre kaphasson. Mert bár látjuk és érezzük mindnyájan, hogy nehéz gazdasági időskön megyünk keresztül, mégis mindnyájan kell, hogy érezzük és tudjuk azt, hogy karöltött és összefogott munkával fokozatosan, nem egyik napról a másikra, hanem hosszabb időtartamú

munka segítségével a nemzetet ezekből a bajokból ki fogjuk és ki is kell vezetnünk, ha azt akarjuk, hogy éljen ez a nemzet.

— Többen a kultusz- és a népjóléti költségvetésnek tullen-gésével védették a kormányzatot. Az összeomlás után össze-omlott ebben az országban a kultúra alapja is. Az iskolát fenn-tartó egyházaknak vagyoniul ugyszólván megszűntek. Ebből részben következett az, hogy az állam lépjen azok helyébe. Az a sokat emlegetett kulturfőlény nem frázis, hanem élő valóság és a kultúra egy nagy segítség abban a versenyfutásban, amely-ben ma fokozottabb mértékben állunk, mint a háboru előtt, más nemzetekkel szemben. Ezt a fegyvert kézből kiadnunk nem szabad. A nagy magyar Alföldön a népnevelés terén nagyon sok hanyagoltatott el, amit utánapótolni ezeknek a háboru utáni kor-mányoknak volt kötelessége. A kultuszminiszter akcióinak orosz-lánrészét a népnevelési intézmények fejlesztése, a tanjai iskolák felállítás, az iskolai tantervek és tanítói lakások szaporítása képezte.

Mely hálával és köszönettel veszem azokat az elismerő sza-vakat, amelyeket többen hangoztattak azzal a beszéddel szem-ben, amelyet a hősök emlékkönyvében tartottam, annak ellen-ére, hogy ebből kifolyólag bizonyos politikai demarsoknak volt kiléce az ország. Azért köszönöm ezeket a nyilatkozatokat, mert ezek is bizonyítják annak, hogy ezekben a kérdésekben az egész nemzet egységes. Abból a feltevésből indulnak ki kül-földön, hogy itt a magyar kormány által keltett revizíós moz-galomról van szó. Ezt a leghatározottabban tagadom. A revizí-ós mozgalmat nem a magyar kormány keltette, nem volt szüksége rá, hogy keltse, mert a magyar revizíós mozgalom a magyar nép szívéből virágzott ki és a magyar kormány nincs is és nem is lehet abban a helyzetben, hogy azt ellen-érizze, azt felkeltsse az egyik napon és a másik napon azt le-halassza.

A miniszterelnök ezután még az egyke, a hitbizomány és a görögkeleti egyház ügyével foglalkozott, majd így fejezte be beszédét:

— Igérhetem és kilátásba helyezem, hogy ugy a magam részéről, valamint az összes gazdasági miniszterek részéről megvan a készség abban az irányban, hogy a társadalommal és gazdasági körökkel karöltve s velük egyetértésben keressük ezeknek a problémáknak megoldását.

Ezután a felsőház a költségvetésről szóló törvényjavas-latot általánosságban és részleteiben elfogadta.

A költségvetés letárgyalása után áttértek a külügyi vo-natkozású törvényjavaslatokra, melyeket a képviselőház leg-utóbb elfogadott. Berzevicsy Albert és Vészi József igen nagy elismeréssel szólottak a kormány külpolitikai sikereiről és azt hangoztatták, hogy a magyar nemzet békés törekvései kétség-bevonhatatlanok. Utánuk Bethlen István gróf szólalt fel, rész-letesen ismertette az ugynevezett Kellogg-paktumot, majd ezt a nagyfontosságú kijelentést tette:

— Ha a kisantant-államok azt akarják, hogy közöttünk a viszony megjavuljon, ennek előfeltétele az, hogy azokat a szer-ződéseket, melyeket egymás között ellenünk kötöttek, meg-szűntessék.

A felsőház a külföldi javaslatokat elfogadta.

A június hó 28-iki, pénteki ülésen a felsőház néhány gaz-

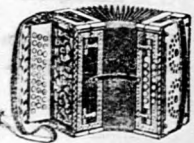
POMPÁS HANGSZEREK

Közvetlenül Európa legnagyobb szétválasztól.

Tájékoztató árak:

Hegedűk . . .	már P 7.90-tól
Harmonikák . . .	már P 7.80-tól
Citerák . . .	már P 11.80-tól
Klarinétok . . .	már P 14.95-től
Mandolinok . . .	már P 15.20-tól
Gramofonok . . .	már P 29.50-től

60 oldalas új diszfőár-jegyzékünk ingyen!

MEINEL & HEROLD

HANGSER-,
BESZÉLŐGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR

Budapest, IX. 462. Üllői-ut 19. sz.

dasági vonatkozású törvényjavaslatot fogadott el és ezzel a felsőház ülése véget ért.

A képviselőház június hó 28-án, pénteken, még egy for-mális ülést tartott, mely után megkezdte nyári szünetét.

Megindulországszerte az adórendezés.

Az országgyűlés által elfogadott adócsökkentési törvények alapján a pénzügyminiszter intézkedett, hogy az adórendezések az egész országban megindíttassanak. Az adórendezést vidéken az adóhivatalok fogják elvégezni. Azokat a tételeket, amelyek a tör-vényes felhatalmazás alapján a rendezésbe bevonhatók, — tud-niillik, ahol a hátralék több éven át felszaporodott, avagy há-rom évnél régebbi időből származik — a pénzügyminiszter az egész országban már összeíratta s ezen összeírás alapján fog-ják az adórendezést mindenütt hivatalból folyamlatba tenni. Az adórendezési eljárást mindenkiel szemben, akiknél a rendezés törvényes feltételei fennforognak, hivatalból indítják meg. Az adórendezésre való bekapcsolódást kérti tehát teljesen fölös-leges. Az adórendezéssel megbízottak az érdekelt feleket, ameny-nyiben meghallgatásuk szükségesnek mutatkozik, be fogják idézni, mihelyt a rájuk vonatkozó adatokat egybegyűjtötték. Akinek fizetési kedvezményre vagy a végrehajtási eljárás felfüg-gesztésére van szüksége, az kérelmével forduljon az illeté-kes kerületi adófelügyelőséghez, illetőleg a m. kir. adóhivatal-hoz, mert az itteni folyóügyek elintézése az adórendezés tar-tama alatt is a rendes hatóságok hatáskörébe tartozik.

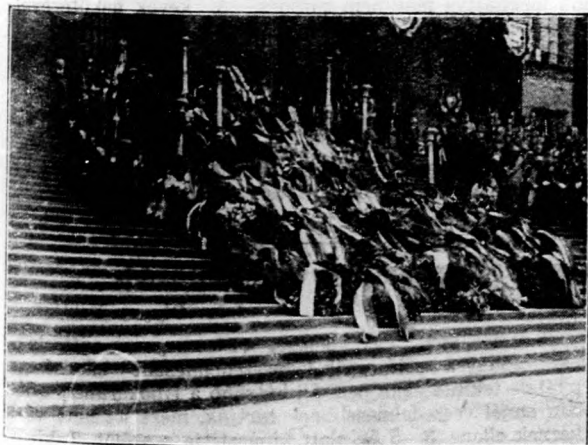
KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A magyar válasz a román demarsra.

Walkó külügyminiszter — mint ismeretes — írásban válaszolt a román demarsra. A jegyzék mindenek előtt meglepetését fejezi ki, mert ugmond, a kifogásolt beszéd nem tartalmaz semmi olyant, ami Románia ellen irányulna. A magyar kormány mindig azon a véleményen volt, hogy a trianoni szerződés igazságtalan és hogy az így teremtett helyzetet a jövőben békés uton meg kell változtatni. Bethlen miniszterelnök beszéde különben sem volt politi-kai beszéd, hanem kegyeletlen emlékbeszéd. A magyar kor-mány az ilyen ünnepekre szokás szerint az egész buda-pesti diplomáciai kar meghívja. A kar tagjaira tartozik, részt kívánnak-e venni az ilyen ünnepeken. A jegyzék vé-gül hangsúlyozza, hogy a magyar kormánynak nem csak óhajtása, hanem elhatározott szándéka is, hogy jó szom-szédi viszony épüljön ki a két ország között és reméli, hogy a román kormány meg fogja könnyíteni e cél elérését.

Bulgária és Szerbia viszonya kiéleződött.

A bolgár-szerb határon ismét több összeütközés tör-tént, amelyek a két ország nyugalmát zavarják. Legutóbb a határon agyonlőttek egy bolgár asszonyt s ezért a bolgár határőrség a legszigorubb intézkedéseket léptette életbe, annál is inkább, mivel nemcsak ez az egy merénylet tör-tént, hanem egy gyorsvonatot is ki akartak siklatni. Szerb

Bem apó koporsója a koszoruk özönében.

részről azzal vádolják a bolgárokat, hogy a határon fegyveres csapatok állnak készen arra, hogy szerb területre betörtjenek. Szerbiában több bolgárt tartóztattak le, akiket állítólag a macedóniai bizottság küldött ki merényletek elkövetésére.

A belgrádi lapok megállapítják, hogy a bolgár-szerb viszony rendkívül kiélesedett a határc incidensek folytán.

Hogy nyaral a csehek szocialista minisztere.

Benes, a csehek szocialista külügyminisztere, Ferenc Ferdinánd egykori chlumi kastélyát sűrűn átalakította, mert ezt választotta idei nyaralóhelyéül. A halastóra uszodát építtetett s a kastély félemeletét szemelte ki fogadóteremnek és hálószobának. Benesnek eddig is szünetelt volt, hogy császári kastélyokban pihenje ki a cseh külügyek intézésének fáradságait, mert az összeomlás után a brandeisi császári kastélyban akart nyaralni, melyet egy-millió csehkoronára költséggel alakított át, központi fűtést és fürdőszobát rendezve be, de végül még sem oda költözött, hanem a ploskovitsi Habsburg-kastélyba. Ugy látszik, az is a szocialista elvekhez tartozik, hogy üdülésre csak volt császárok lakóhelyei alkalmasak.

A románok a magyar házakról lekapartatják a zöld színt.

Igazfalva, erdélyi tiszta magyar telepes községben a román csendőrmester kiadta a parancsot, hogy a házak lábszegélyét tilos zöldre festeni. Az őrmestert a rendelet kiadására az indította, hogy miután a magyarok mind cseréppel fedik házaikat, a cserép pedig pirosszínű, viszont a méz, amivel a házat bemeszelik, fehér s Igazfalván az a divat, hogy a házak lábszegélyét zöldre festik, már pedig ez a magyar nemzeti színt adja ki, így hát tiszta irredentizmust követnek el. Ki is adta tehát az utasítást, hogy a zöld festéket le kell kaparni. Csakhogy azért mégis baj van, mert ha le is kaparják a zöld festéket, ott marad a házak előtt a gyeppel, amely szintén zöldszínű s így a cserépfedővel és a fehér házfalal mégis kiadja a magyar nemzeti színt.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A szudáni fű ápolása és aratása.

Írta: Villax Ödön.

A szudáni fűről írt közleményem a Vasárnap olvasói között nagy érdeklődést váltott ki. Nagyon sok gazda kísérletet tett ezen új takarmányféléseggel kipróbálásával.

A veresegyházi Faluszövetség zászlószentelő ünnepsége. A szövetség vezetősége a felavatott zászlóval a hősök szobra előtt.

Ezért nem lesz érdektelen, ha röviden összefoglalom a szudáni fű ápolásáról és az aratás körüli teendőkről a tudnivalókat.

Már az első cikkemben is kifejtettem, hogy a szudáni fű kezdeti fejlődése lassu. Ezért nem szabad vetésével sem sietni s belőle a jól elkészített földbe elég sokat, kat. holdanként 35—45 kg.-ot kell vetni. Ritka és főleg korai vetéskor hamar a gyom lesz urrá a szudáni fűvön. Ha a gazda elkövette e két hibát, vagyis keveset és korán vetett, mint arról sajnos már az idén is volt alkalmam meggyőződni, a költséges gyomláláson kívül mást nem igen tehetünk, minthogy a gyomok magkötése előtt aratunk. Ha azonban a szudáni fű között mérgező gyomok vannak tulsúlyban, mint a pipacs, boglárkafélék, békarokka stb., akkor leghelyesebb, ha az egész táblát leszántjuk s esetleg újra vetünk.

A legtöbb helyen azonban az előirt utmutatásokat betartották s a szudáni fű, különösen az utóbbi meleg időjárásra, igen erőteljes fejlődésnek indult. Körülbelül július hó közepe táján, néhol a hó második felében fogja háyni a bugáját. A kaszálása akkor történjék, amikor a hajtások egyharmada — fele teljesen kibugázott. Tovább várni nem érdemes, mert elfásul, elkeményedik s ilyenkor már számottevően úgy sem fejlődik. Viszont azonban bugahányás előtt sem lesz célszerű vágni, mert ilyenkor még nagyon nedvdus, felszáritva kevés szénát ad.

A szudáni fű táplálóértéke a M. kir. Állatleltani és Takarmányozási Kísérleti Állomás vizsgálatai szerint az elsőrendű réti szénával csaknem egyező. Minden állat szívesen eszi.

Könnyen készíthető belőle széna is. Hamar szárad, a levelek pergésétől nem kell tartanunk. Zölden elsősorban a lóval, juhhal etessük, de tethető szarvasmarhával is. Felszáritva széna helyett mindegyik állat szívesen fogyasztja.

A lekaszált szudáni fű tarlóját nem kell feltörni, mert az még a legnagyobb szárazságban is, néhány nap, legkésőbb egy hét múlva újra kizöldül. A második kaszálása ugyancsak burgonyahányás elején történjék, amely az első kaszálástól számítva körülbelül 4—5 hét alatt következik be. Ha a második kaszálást legeltetni akarjuk, akkor ezt vagy csak közvetlen bugahányás előtt vagy bugahányás elején kezdjük, mert a szudáni fű fiatalon legeltetve állítólag mérgező hatása lenne.

Tekintve, hogy a szudáni fű maga elég drága, ezért azokban a gazdaságokban, ahol ezt az értékes takarmánynövényt tovább akarják természetni, érdemes lesz magnak is hagyni egy darabot (első kaszálást). Magnak természetesen csak akkor hagyunk, ha a szudáni fű jó beálltságú, közte gyomnövény nem igen fordul elő. A magnak hagyott szudáni fűvet akkor kell aratni, amikor a bugák középső harmadában is már boronás-pirosak a magvak és az körmon meghajtva már nem zúzódik. A kékék bekötésével gyakran várni kell s legjobb a kékéket halhájba rakni s csak akkor kicsépelni, amikor azok már jól átszáradtak. A magtermés katasztrális holdanként 6—8 métermázsára tethető.

A szudáni fű tarlóját lebuktatás után legjobb istállótrágyázní s utána valamely tavaszi kapást vetni. Ha azonban olyan a vetéskor, hogy a szudáni fű után őszi kalászt kell vetnünk, akkor az őszi alá foszforsavtrágyát, sőt a legtöbb esetben nitrogénműtrágyát is kell adnunk.

A szőlőragyáról (peronospora).

Írta: Olgyay Miklós.

A szőlőragyát egy penész (Plasmopara viticola) okozza, amely a szőlő egyik legveszedelmebb ellensége. Kártétele tekintetében nem áll hátrább a filloxeránál, sőt sokan ennél veszedelmebbnek tartják, mert ha nem védekeznek ellene, 3—5 év alatt kipusztítja a szőlőt. Tekintettel arra, hogy minden évben számíthatunk megjelenésére és hogy védekezni ellene csak úgy lehet, ha az óvín-

tézkedést (permetezést) még a peronospora megjelenése előtt kezdjük meg, ezért a permetezést a szőlő évi rendszeres munkálatai és kiadásai közé kell számítani.

A peronospora a szőlő minden zöld részét megtámadja; így bántja a leveleket, virágfürtöket, a zöld bogyókat, de nem kiméli az érőben lévő bogyókat sem. A szőlőragya penésze a leveleken mindig a fonáki részen jelenik meg és ebben könnyen megkülönböztethető a lisztharmattól, mely a levél színén okoz fehér lisztszerű bevonatot. A leveleken a peronospora, finom penészszerű kivirágzásának közelebbi megjelenését sárgászöld áttetsző olajszerű foltok árulják el, melyek hasonlíthatók a papirosra ejtett zircsepek okozta foltokhoz. A penészkivirágzás az olajfoltok megjelenése után csak akkor jelenik meg, ha nedves időjárás van; ha száraz, akkor ez elmarad, de a foltok mindenképpen elszáradnak és az így megtámadott levelek csakhamar lehullanak.

A szőlő virágját különösen akkor pusztítja a peronospora, ha hirtelen erősen lehül a levegő s rá eső vagy ködös enyhe idő következik. Szinte észrevétlenül jöhet a baj anélkül, hogy a leveleken megjelenne. Sokszor figyelembe sem veszik a fürtperonosporát, mert hideg időtől eredő elrugásnak nézik a virágfürt pusztulását.

Kötődött fürtökben, mikor a bogyók aprók, ugyancsak károkat okoz a szőlőtrágya. Tünetek: elszáradnak a bogyók, majd leperegnek. Nedves időjárás esetén a fürtök elrothadnak; penészkivirágzás csak ritkán mutatkozik. Az érésbe átmenő, de még zöld színű bogyókon, ha a szőlőragya megtámadja, a penészkivirágzás elmarad, mint ilyenkor már a bogyó héja vastag. Hogy mégis felismerhető legyen, a következőkre kell ügyelni: a peronosporás bogyók tövüktől kezdve rozsdásbarnák lesznek s azután leperegnek. Ha csapadékos az időjárás, akkor husuk szétfolyik s még a fürtön elrothadnak és a héjuk ráncos zacskóhoz lesz hasonló. Előfordul még az az eset is, mikor kékes-szürké vagy ólomszürké színt kap, de ennek következménye is ráncosodás és a bogyó pusztulása.

Ha a peronosporát közelebbről nézzük, azt fogjuk tapasztalni, hogy egy penészlavolt dolgnak. A peronospora a telet az elpusztult és lehullott levelekben és bogyókban tölti. Innen kerül tavasszal a fiatal hajtásokra, azok leveleire, pl. az eső által felvert sárral. Ha nedves az a hely, ahová a penész kerül, akkor ott megfertőzi a szőlő levelét. A penész szálaival behatol a levél belsejébe és ott elágazva okozza a fent már említett olajfoltokat. A penészszálakon a levelek fonákján apró betegségi csírák óriási számban keletkeznek, amelyek továbbterjednek a szél által és újabb fertőzéseket okoznak ott, ahova eljutnak.

A védekezés már most abban áll, hogy a penésznek növekedését és a levélbe való behatolását megakadályozzuk. Legelső permetezést ezért idejében kell végezni és pedig akkor, amikor a hajtások 20—25 centimétert elértek és 5—6 levél már megjelent. Tehát nem lehet naptári idő szerinti végezni, hanem a szőlő fejlődéséhez kell alkalmazkodni. A második permetezés a virágzás előtt alkalmazandó, míg a harmadik a virágzás után. Ez a megállapítás sem jelenti azt, hogy háromszor kell csak permetezni, mert mindig megismétlendő, valahányszor nagyobb eső jön a permetezés után, mely a permeteget, a védőszert lemossa.

Védekező szerek közül első helyen említendő a bordóit, melyet virágzás előtt 1%-os, virágzás után 2%-os keverékben használunk. Készítésének módja pl. 1%-os keverék-nél a következő: Nagyobb kádban elhelyezünk 1 hl. vizet, ebből a kimért vízből egy kisebb edénybe vizet merítünk, melyben 1 kg. rézgálicot feloldunk. Egy másik kisebb edénybe teszünk 1 kg. égetett meszet, melyet szintén a nagy kádból vett vízzel lassan megoltunk. Az így elkészített mesztejét visszaöntjük a nagy kádba és elkeverjük, ha ez meg van, akkor a közben feloldódott rézgálicot megsűrűve lassu keveréssel a meszhez öntjük, nem megfordítva, mert így hatása nagyobb. Az így elkészített bordóit ellenőrizendő kék-lakmuspapírral, hogy nem pirostija-

A veregyházi Faluszövetség zászlóavató ünnepsége.

Balról jobbra: Bódis József elnök, Horváth Jánosné zászlóánya, Nagy Sándor, a Faluszövetség igazgatója beveri a szöveget a zászlórudba, a jobbszélen Horváth János főszolgabíró.

azt meg; ha igen, úgy még kell hozzáadni egy kevés oltott meszet. A kész keveréket használat előtt jól felkavarjuk és úgy öntjük a permetezőbe, sőt permetezés közben a permetezőgépben is meg-megrázzuk.

A szőlőragya ellen használható szerek még: a „Perosan“ 1%-os oldata. „Nosperal“ 1—1.5%-os oldatban (1%-os oldatnál 1 kg. Nosperal 1 hl. víz és ¼ kg. égetett meszből készült mesztej hozzáadásával). „Tutokil“ virágzás előtt 1.5%-os (1½ kg. Tutokil és ½ kg. frissen oltott mesz), virágzás után 2%-os oldat (2 kg. Tutokil és ½ kg. égetett mesz szintén frissen oltva).

Apró jó tanácsok.

Hogy a tej meg ne romoljon, tartsuk tisztán a tehenet; fejünk lehetőleg a szabad levegőn; szűrjük meg a tejet a fejes után azonnal; a szűrőt, illetőleg szűrőruhát tisztogassuk meg rögtön a szűrés után; a tejet tartsuk 10 foknál hidegebb levegőn, illetőleg hideg vízben; a tejeskannákat öblítsük előbb hideg vízzel, azután forró szódás vízzel, végül újból, de alaposan hideg vízzel, majd csepegtessük ki; a kádat a frissen fejt tej beöntése után azonnal ne fedjük le, hanem engedjük kiszellőzni, mert különben fojtott íze és szaga lesz.

A tarlóhántást el ne mulasszuk! Könnyen megy ez, ha a kasza nyomában az eke jár és nem hetek múlva gondolunk erre, mikor már a felső talajréteg kiszáradt, megkérgesedett. A tarlóhántásnak két nagy előnye van: az egyik, hogy a talaj nem szárad ki s így csirázik a később belévetett mag akkor is, ha időközben nem kaptunk kiadós esőt. A második előnye: a gyomirtás. Az aratás alkalmával kipergett gyommagvak a hántásos talaj mélyébe kerülnek, ott csakhamar csirázásnak indulnak s a következő vetészántás alkalmával megsemmisülnek; ha ellenben a tarló szántatlanul marad, a föld felületén fekvő gyommagvak nem indulhatnak csirázásnak és csak majd az őszi szántással jutnak a talajba, így csak a tavaszi napmeleg fogja őket csirázásra indítani, mikor már miveleti növényeink elől szivja a nedvességet és tápanyagokat.

Kénészül lesz a bor és fejfájást okoz, ha erősen kénezett hordóban állott. A kénészül bor néhány hónap alatt megszűnik ártalmas lenni. Frissen és erősen kénezett bort tehát nem szabad forgalomba hozni. Siettetjük kénészül és ártalmas voltának eltűnését szellőztetéssel.

Kalászosaink aratásánál sokan elkövetik azt a hibát, hogy a vágással várnak addig, amíg a szem egészen keményre ér. Ebben az esetben a legeskeleyebb szél is nagy pergést eredményezhet, különösen akkor, ha az aratás idejét még az esős időjárás is kitolja. A leghelyesebb a gabonát akkor vágni, amikor a főhajtások javarésze sárba érésben van, amikor is már a szem körmon meghajlítva nem hajlik, nem zuzódik, hanem törik. Ilyenkor a sarju kalászkok javarésze még tejes. Ez nem baj. E magvak javarésze ugyanis utánaéri.

Milyen feltétellel hosszabbítható meg az állami műtrágya-hitel.

Az 1928. évi kamatmentes kedvezményű állami műtrágyahitel visszafizetési határideje erősen közeledik. Több helyről erőteljesen megnyilvánult gazdakivánság alapján a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara (Győr) elnöksége illetékes helyen érdeklődött és azt a felvilágosítást nyerte, hogy aki a múlt, 1928. évi műtrágyahitelének a

meghosszabbítását igénybe veszi, az mindaddig nem részesülhet újabb, vagyis az 1929. évi további műtrágyahitelben, míg az előző évi műtrágya tartozását ki nem egyenlítettte. A tavalyi műtrágyahitelek meghosszabbításáról tehát csakis ezen feltétel teljesítése esetén lehet szó.

E körülményt olvasóink szives figyelmébe ajánljuk.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

Gazdagylés Barcon.

Folyó hó 23-án, vasárnap tartotta meg Barcon az Alsó-dunántúli Mezőgazdasági Kamara kerületi gazdanagygyűlését. Hoyos Miksa gr. elnöki megnyitóját után Henz Ferenc nagybérli üdvözölte a gazdatársadalom nevében Hoyos Miksa grófot, majd Kiss Elemér kamarai igazgató tartott nagy hatást keltő gazdaságpolitikai előadást. Behatóan foglalkozott az általános közgazdasági helyzettel, rámutatott külön-külön azokra a bajokra amelyek ma a kisbirtokost és nagybirtokost egyaránt sújtják s megjelölte azokat, a módzatokat, amelyekkel a fennálló bajokon segíteni lehetne. Ezután Martin István (Hedrehely) a községeknek lehetetlen utviszonyait ismertette. Lőrincz János kisgazda (Erdősokonya) a papirusza eltéréséről beszélt. Horváth Mihály községi főjegyző a fahasznosítás nehézségeit panaszolta fel. Balogh József (Görgeteg) a közösen használt legelőterület megvédéséről, Koskán József (Barcs) a tenyészbikáknak legelőre való kihajtásáról, Szattinger János községi főjegyző (Istvádi) a melegvérű lötenyésztes felkarolásáról terjesztett elő javaslatot. Kocz Szilárd (Szulok) a nyolcosztályú elemi iskola bevezetése ellen tiltakozott, amit azonban a nagygyűlés nem fogadott el, hanem a nyolc osztályú elemi iskola létesítése mellett döntött. Krónusza József (Háromfa) a tejértékesítés nehézségeit panaszolta fel. Kovács Sándor (Káromfa) a Gyöngyös-patak lecsapolásának és szabályozásának szükségességét fejtette ki. Keglerics János a zalai gazdák üdvözlétét tolmácsolta. Rotschild Vilmos (Kadarkut) a borértékesítésről, a talajok meszeséről, Felső János (Homokszentgyörgy) a burgonyaexport megszervezéséről beszéltek, majd Gerderics János (Bolhó), Koronics János (Patosfa) és Börzicz Mihály (Potosfa) szóltak még fel. Az egyes felszólalásokra Hoyos Miksa gróf adta meg válaszákat és a szükséges felvilágosításokat. Végül Szanthos Ferenc ny. fősolgabíró indítványára nagy lelkesedéssel kimondotta a gazdagylás, hogy szíves-lelkkel csatlakozik a revíziós mozgalomhoz.

Egy millió pengő hitel abraktakarmányok beszerzésére.

A Felsődunántúli Szarvasmarhatenyésztő Egyesületek Szövetsége június hó 24-én tartotta rendes évi közgyűlést Győrben. Albrecht kir. herceg elnöki megnyitójában örömmel közölte, hogy sikerült a pénzügyi és a földművelésügyi minisztériumnaknál kieszközölni a Felsődunántúli Szarvasmarhatenyésztő Egyesületek Szövetsége tagjai részére abraktakarmányok beszerzése céljából egy millió pengő összegű 7 százalékos kölcsönt. Khuen-Héderváry Károly gróf azt javasolta, hogy a közgyűlés keresse meg a kormányt, hogy ezt a hitelt továbbra is adja meg a szövetségnek, egyben feltételezi, hogy a hitel az 1929-30. évi állami költségvetésbe is be van állítva.

Állattenyésztési vándorgyűlés Győrött.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési és állategészségügyi szakosztálya június hó 23-án, vasárnap délelőtt a városháza dísztermében vándorgyűlést tartott. Khuen-Héderváry Károly gróf bevezető szavai után Mesterházy Ernő elnök megnyitójában üdvözölte a megjelenteket, majd Németh Károly dr. főispán a város és a vármegye, Dornier Béla pedig a földművelésügyi minisztérium nevében köszöntötték a vándorgyűlést. Ezután Somssich László gróf mondott nagyhatású beszédet, amelyben az időszerű gazdasági kérdésekkel foglalkozott. A világgazdasági válság megoldása érdekében az exportállatok támogatását emelte ki célravezetőnek, a belföldi válság megszüntetésére pedig céltudatos gazdasági politikát sürgetett. A mai gazdasági módokat folytatni nem lehet, fel kell hagyni az egyoldalú gabonatermeléssel,

mert a világpiacon lévő nagy buzafeleslegek nyomják le az árakat. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Mesterovits Iván miniszteri tejjgazdasági biztos a tejjgazdaság fejlesztéséről, Pazár Géza dr. a szarvasmarhatenyésztő egyesületek időszerű kérdéseiről tartottak előadást. Floch-Reyhersberg Alfréd pestvármegyei nagybirtokos felszólalásában a bikafajoknak a tejtermelés szempontjából való fontosságát hangoztatta és azt kérte, hogy a községek csak törzskönyvezett bikákat vásárolhassanak. Sokorópátkai Szabó István arra mutatott rá, hogy a kisgazdák jószándéku oktatásával lehet az állattenyésztés kérdését megoldani és az annyira szükséges egységes gazdfrontot kiépíteni.

Almásy Imre gróf emlékezete.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara június hó 27-én, Budapesten ülést tartott, amelyen innepi keretek között áldozott nemrégien elhunyt első elnöke, Almásy Imre gróf emlékének. Elnöki megnyitójában Hoyos Miksa gróf rámutatott arra, hogy az egész magyar gazdasági élet feladata kell, hogy legyen a mezőgazdaság súlyos helyzetének enyhítése. A mezőgazdaság helyzete kétségtelenül súlyos, de nem reménytelen. Ha mi, gazdák, szorosan összefogva, az állami segítséget olyan mederbe tudjuk terelni, amely a nagyszabású mezőgazdasági program megvalósítását lehetővé teszi, az nemcsak a magyar mezőgazdaságnak, de az egész országnak válik hasznára.

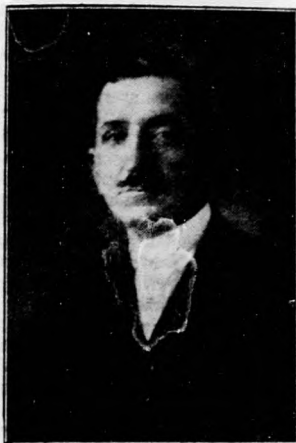
Az elnöki megnyitót után Mayer Károly földművelési államtitkár a maga és minisztere nevében köszönetet mondott az üdvözlésért. Ezután megválasztották alelnökké Schandl Károly dr.-t, Sámik Józsefet és ifj. Mészáros Istvánt.

Napirendi a kamara jelentése következett, amelyhez elnök Szeder Ferenc országgyűlési képviselő szöveget hozott, aki a mezőgazdasági munkások kérdésének rendezését követelte. Kristián Imre a bérmegeállítást bizottság feladatáról beszélt, Botlik József pedig arra kérte a kamara vezetését, hogy a kerületi kamarák révén ellenőriztesse Szeder Ferenc adatait. Vásári József a gazda és munkás közötti harmónia szükségességét hangoztatta.

A rendkívüli közgyűlést megelőzően tartották meg a kamara első elnöke, Almásy Imre gróf emlékeztetőre a kegyeletes emlék-közgyűlést, amelyen az innepi beszédet Bernáth István felsőházi tag, a Magyar Nemzeti Bank alelnöke, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatóválasztmányi tagja mondotta. A nélyhatású emlékbeszéd után leleplezték Almásy Imre gróf arcképet.

Pályázat a borászati szakiskolákba és a pincemesteri tanfolyamra.

A földművelésügyi miniszter a hivatalos lapban most tette közzé a szőlészeti és borászati szakiskolákba való felvételre vonatkozó pályázati hirdetményt. Ilyen szakiskola van Egerben, Kecskeméten, Sopronban és Tarealon. A pályázati hirdetmény szerint mind a négy szakiskola két éves tanfolyamu. A tarcali és kecskeméti, valamint a soproni és egri szakiskolák azonban akként vannak egymással kapcsolatban, hogy a Sopronban végzett első éves tanulók Egerbe, a Tarealon végzett első évesek pedig Kecskemétre mennek át a második évfolyam elvégzésére. Minden tanuló havonként 20 pengő tápdíjat fizet. Jó előmenetelt tanúsító ifjak ellátási kedvezményben részesülhetnek. A tanév mindegyik iskolában szeptember 25-én kezdődik. A pályázati határidő augusztus 15-én jár le. Bővebb felvilágosítással a nevezett szakiskolák igazgatóságai szolgálnak. — Ugyancsak a földművelésügyi miniszter a szeptember 2-án kezdődő és egy teljes évig tartó tanfolyamu budapesti pincemesteri szakiskolába való felvételre vonatkozó pályázati hirdetményt tett közzé a hivatalos lapban. Felvehetőek olyan egyének, akik valamelyik hazai két éves tanfolyamu szőlészeti és borászati szakiskolát sikerrel végeztek. Pályázati határidő július 25. Bővebb felvilágosítással szolgál a szakiskola igazgatósága Budafokon.

Sztankovics János keszthelyi gazdasági akadémiai igazgató,

akít a kormányzó harminc évet meghaladó kiváló mezőgazdasági szakoktatási működéséért a II. osztályú érdemkeresztel tüntetett ki.

Haladni vágyó példaadó község.

Sokorópátka gyöngyei község hat osztályos elemi iskolájának jelesen végzett tanulói, összesen huszonöt, Győről hajón indulva tanulmányi utat tesznek hazánk székesfővárosa nevezetességeinek megtekintésére. Közben Esztergom hercegprímási székhely nevezetességeit is megtekintik. A lelkes csapatot Krón Ferenc igazgató-tanító, Holler Márton, Domonkos Gizella és Boros Mária tanítók kísérik. Az egész kirándulás költségeit sokorópátkai Szabó István országgyűlési képviselő, volt kisgazda-miniszter fedezi, aki már évek óta hasonló módon teszi lehetővé szülőfalua a legjobbra tanuló gyermekeinek, hogy ismereteiket gyarapíthassák.

Gazdanap Berkesden.

Szépen sikerült gazdanap rendezett Berkesd községben, június hó 16-án, a Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület. A határbejárás megejtése, majd a szentmise után gazdasági előadást tartottak, melyet nagyszámú közönség mindvégig feszült figyelemmel hallgatott végig. Az udvar, istálló és trágyaterp-szemle alkalmával díjat nyert ifjú Zádor János, Buyer András és Czindli István. Majd a kiállításra felhajtott állatok szemléje következett, ahol 9 darab tenyészt anyadilat és 12 darab növendékállat tulajdonosai részesültek kitüntető elismerésben.

Népházavetés és leventezáslószentelés Babócsán. Az elmúlt napokban avatta fel Rott Nándor, a veszprémi egyházmegye főpásztora Babócsán a népházat, mely a Faluszövetség támogatása és tervei alapján készült. Reggel kilenc órakor a katolikus templomban ünnepélyes szentmisét mondott Rott Nándor püspök a környékbeli papság segédlete mellett. Ugyanakkor a templomkertben tábori mise volt, hogy a templomból kintrekedt hívők is résztvehessenek a vasárnapi szentmisén. Utána magyarruhás leányok és leventék sora közt az új népházhoz vonult az ünnepelő közönség, mely előtt fesszes vigyázásban sorakoztak a leventezásló szakaszai. A Merész Gyula festőművész által remekbe készített leventezásló felejthetetlenül szép szavak kíséretében áldotta meg Rott Nándor püspök, majd ugyancsak ő verte bele az első zászlószöveget. Merész Gyuláné zászlóánya szép szavak kíséretében adta át a zászlót ezután a leventéknek, akik ünnepélyesen fogadalmat tettek. Ezután következett a népház felszentelése. A helybeli dalárda a Himnuszot énekelte, majd szavalt következett. Ezután Wieser Béla, a Faluszövetség kiküldöttje, méltatta a nap jelentőségét, majd a Hiszekegy eléneklésével véget ért az ünnepség. Délben bankett volt, amelyen a Faluszövetség nevében Wieser Béla szólalt fel s a népházak jelentőségét hangsúlyozta. Délután az elemi iskola növendékeinek sikerült színelőadása zajlott le a népházban.

Halálozás. Pehér József Filöp hatvani kisgazdát, községi nyomot, június hó 18-án temették el a község általános, mely részvétel mellett. A Hitelszövetkezet nevében Szabó János szövetkezeti pénztáros bucsuztatta el a halottat megható szavakkal.

Távbeszélőn hívták meg az amerikai magyarokat a budapesti világkongresszusra. Mult csütörtökön délután Ripka Ferenc dr. Budapest főpolgármestere és Perényi Zsigmond báró telefonon felhívták Cserna ezredes, az amerikai Szabadság című lap főszerkesztőjét, aki az Egyesült Államokban, Clevelandban lakik. Perényi Zsigmond báró meleg szavakkal meghívta az amerikai magyarságot és a kanadai magyar szövetséget az augusztus folyamán Budapesten lezajló magyar világkongresszusra. Ripka Ferenc főpolgármester Egerből beszélt a budapesti telefonon keresztül az amerikaiakkal. Cserna ezredes elfogadta a meghívást és megígérte, hogy az amerikai magyarság nagyszámú küldöttséggel képviselteti magát a kongresszuson.

Magyar városok kongresszusa és a Reviziós Liga. A Magyar Városok Országos Kongresszusának állandó bizottsága legutóbb Sipőcz Jenő dr. budapesti polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a Magyar Reviziós Liga elnöke, Herczeg Ferenc is megjelent. A bizottság a gyűlés alkalmával értesítette a Ligát, hogy a kongresszus kebelébe tartozó összes magyar városok a jövőben teljes erővel támogatják a Reviziós Ligát nagy munkájának, a békeszerződés revíziójának előcsében.

Ünnepség a Ludovika Akadémián. A magyar királyi Honvédelmi Akadémia, mint minden esztendőben, az idén is megülte az ellenforradalom kitörésének évfordulóját. Hétfőn délelőtt az ünnepség során leleplezték az ellenforradalmi emléket. Az ünnepség szentmisével kezdődött, melyet a Ludovika Akadémia kápolnájában vitéz Mándoky Sándor tábort fősperes mondott. Az emlékmű leleplezése után az akadémia nagyrétjén Mária Ludovika királynénak ujonnan felállított bronzszobrát leleplezték le. A szobrot a kommunizmus alatt a terrorfiúk összetörték és most a kormány támogatásával régi fénykép alapján újból felállították. Ünnepi díszbeid után délután megtartották a szokásos évszázó ünnepet, amelyen a szabadyakorlatokat, lovas, ugrató mutatványokat, szertorna gyakorlatokat és Mátyás király korából való hadtörténelmi jeleneteket mutattak be.

Apad a kivándorlók száma. A kivándorlási tanács legutóbbi gyűlésén Scitovszky Béla belügyminiszter bejelentette, hogy a háború után megindult nagy kivándorlási mozgalom az utóbbi időkben jelentős mértékben apadt. Az év első felében az Egyesült Államokba 311 magyar, Kanadába 3228, Argentínába 231, Uruguayba 180, Brazíliába 40, Mexikóba 14 és a többi tengerentúli államba 17, összesen pedig 4021 magyar vándorolt ki. A nagymérvű apadás oka abban rejlik, hogy a tengerentúli államok nagymértékben csökkentették a bevándorlók számát. A tanács Hadik János gróf volt minisztert a tanács elnökévé, Buday Barnát, helyettes elnökké, Nagy Géza dr. miniszteri titkárt, jegyzővé választotta.

BÁRMIVEL PERMETEZÜNK SULFAROLT MINDIG KEVERJÜNK A PERMETLEBE

Sulfarol

KOLLOID KÉN-PERMET SZŐLŐBEN ÉS GYÜMÖLCSŐSBEN A BŐ SZÜRET BIZTOSÍTÉKA + CHINOIN-ÜJPEST.

Pesti népek — falun.

Juliusi napsugárban
Megnőnek az árnyak;
Nagyvárosok vig lakói
Most falucni járnak.
Dűlötön, gyalogmesgynén
Korzóznék e népek:
Az asszonyok elhízottak,
A leányok — szépek.

A kezükbe: kiesi tarsoly,
Öt arasznyi épen;
Gramofon, vagy rádió az,
Muzsikál is szépen.
Nem kell hozzá se hegedű,
Se üstdob, se flóta;
Mégis, mégis messze harsog
A vig pesti nóta.

Mikor egy tisztára érnek:
Pihenni ledűlnek;
Actán: egy-két fordulóra
Tánera is perdűlnek;
S amíg kérges, fűrge kezek
Dolgoznak a réten:
Bál van hej a faluvégen
Minden átdött héten!

Hej, ki látott ilyen mőkát:
Ezek mit csinálnak;
Csárdás helyett, polka helyett
Új táncokat járnak.
Ide-oda rángatóznak,
Háromrét görbűlnek;
De szép is: a pesti népek,
Ha tánera perdűlnek.

GYALOGOS PÉTER.

Különös villámcsapás. Nagy János zákányi olvasónk közli velünk, hogy június hó 16-án, vasárnap, délután hat órakor a villám a község két házába csapott bele. Az egyik házban a kéményen keresztül hatolt be a villám, átfurta a falat, majd érintette a szobában, az asztal mellett ülő gazdaasszonyt és leányát. Az asszonynak jobbkarját és nyakát, a leánynak balkarját érte, úgy, hogy órákhosszat eszméletlen állapotban voltak. A gazda az ágy szélén ült, neki semmi baja sem történt. A villámcsapás a leány székén átfuródott — olyan a szék, mintha golyó ment volna keresztül rajta — onnan az ablak szírfába ütődött, majd visszavágódott — és a kályha feletti falon tört ki. A kályhában hét csibe ült, hármat közülük agyonfűtött. A különös villámcsapásról sokat beszélnek a faluban.

Három unokájával a Szamosba ugrott egy öregasszony. Placzián László dési gazdálkodó mezei munkára menet három gyermekét anyja gondjaira bízta. Az öregasszony a gyermekekkel sétálni ment a Szamos-partra, ahol a két nagyobbik gyermeket bedobta a megáradt folyóba, majd a legkisebbet magához szorítva, beugrott a sebes folyóba. Mind a négyen a vízben letek halálukat. Valószínűnek tartják, hogy az öregasszony pillanatnyi elmezavarásban követte el borzalmas tettet.

Növekedik az autóbusz forgalma, a villamosé csökken. A fővárosi statisztikai hivatal adatai szerint az év első harmadában 98 millió utast szállított a budapesti villamos. Az utasforgalom a tavalyihoz képest két és fél millióval esökkent. A közölt adatok szerint a villamosvasut utasforgalmának csökkenésével szemben az autóbüszüzem utasforgalma jelentősen növekedett.

T. előfizetőinkhez!

Nyilvántartásunk átvizsgálása során sajnálattal állapítottuk meg, hogy t. előfizetőink jelentős hányada hátralékban van az előfizetési díjakkal. Bár teljes mértékben tisztában vagyunk a falvak lakóinak szomoró anyagi helyzetével, nem térhetünk ki azelől, hogy t. előfizetőinkhez szerény kérést intézzünk. Bizalommal és szeretettel arra kérjük a „Vasárnap” olvasóit, nyújtásnak módot arra, hogy a falvak nagy érdekeiért végzett munkánk folytonossága fennakadást ne szenvedjen. A „Vasárnap” az előfizetési díjából tartja fenn magát; ha tehát az előfizetési díjak pontatlanul, több hónapos késedelemmel érkeznek pénztárunkhoz: szenved a munka zavartalansága. Ismételjük, nagyon jól ismerjük a falusi nép súlyos anyagi nehézségeit; tudjuk azt is, hogy a nagy dologidőben sok olvasónknak nincs ráérő ideje az előfizetési díjak postára adásával bibelődni, mégis — bármennyire nehezünkre esik is — kénytelenek vagyunk tisztelt megkérni mindenkit, hogy aki csak teheti, rendezze hátralékos előfizetését, mert nem szeretnők, ha a lap küldését meg kellene szüntetnünk. Mindenki be fogja látni ugyanis, hogy ellenszolgáltatás nélkül nincs módunkban lapot küldeni, hiszen a lap nekünk pénzbe kerül.

Kérjük tehát egyfelől a t. hátralékos előfizetőinket, másfelől azokat, akiknek előfizetése július hó 15-én lejár, hogy az előfizetési díjakat szíveskedjenek eljuttatni hozzánk.

Bizunk abban, hogy olvasóink nem minősítik zaklatásnak kényszerű kérésünket, hanem megértéssel és jóindulattal nyújtják felénk segítő kezüket, csakugy, mint eddig.

A „VASÁRNAP” KIADÓHIVATALA.

Életfogytiglani fegyházat kapott a kiskunhalasi apagyilkos. Felebezés során a Kuria mult csütörtökön tárgyalta a Bor-Réz Sándor kiskunhalasi gazdálkodó bűnügyét, aki tavaly nyáron hosszas dulakodás után meggyilkolta édesapját. A kalocsai törvényszék szándékos emberölés büntetéeért életfogytiglani fegyházra ítélte Bor-Réz Sándort, az ítéletábla kötélfaltali halálra változtatta át az ítéletet. A Kuria megsemmisítette a Tábla ítéletét és az apagyilkost életfogytiglani fegyházbüntetéssel sújtotta.

Leszurta a bírót, hat évi fegyházra ítélték. Fi János mindszentkállai lakos mult év novemberében ittas állapotban megtámadta Somoogyi Antal községi bírót, kétszer beleszurta ugy, hogy a bíró rövid szenvedés után sérüléseibe belehalt. A zalaegerszegi törvényszék Fi Jánost szándékos emberölés büntette miatt hat évi fegyházra ítélte.

Rablótámadást szinlelt, mert elköltötte pénzét. Fekete Kálmán budapesti cipésmester felesége, mult hétfőn délben hurkot kötött a nyakára, száját ronggyal betömte és ájulást szinelve, elterült Liliom-utcai lakásának konyhájában Délben hazérkezett leányának azt mondotta, hogy ebéd előtt rablók jártak a lakásában, kifosztogták és esekély hijja, hogy őt magát meg nem ölték. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást és csakhamar rájött arra, hogy az egész rablótörténet Feketénél találta ki még pedig azért, mert háromszáz pengő megtakarított pénzét elköltötte. A pénz elköltését nem merete megmondani férjének és azért találta ki a rablótámadás meséjét. A rendőrség Feketénél vallomása után a nyomozást megszüntette.

Egy éjtörnyös pilóta szörnyű halála. William Lowry amerikai pilóta Clevelandban 1800 méter magasságból éjtörnyöve leugrott. A pilóta bőréve, amelyen az ernyő volt, elszakadt, Lowry lezuhant és szörnyethalt. Teste olyan erővel furódott a földbe, hogy egy lábnyí mélységből kellett összezúzódott testét a mentőknek kiásniok.

Szivszélhűdést kapott a villamoson. Mult kedden este Budapesten, a 46-os jelzésű villamosban rosszul lett Berce Sándor ötvenhét éves rákospalotai szabómester. Mire a kihívott mentők segítségére siettek, akkora már Berce halott volt. Szivszélhűdés okozta halálát.

Patkányok, egerek, mezei egerek tökéletes kiirtására legjobban ajánlható a „Ratinol” irtószér, mely fertőzőbetegséget plántál az illető állatfaj közé és nemcsak azon állatot pusztítja el, mely közvetlen evett belőle, de a vele érintkezőket is gyökeresen kiirtja, anélkül, hogy más hasznos háziállatra, avagy az emberre veszedelmes volna. Igy bármely élelmiszer mellett szabad alkalmazhatók. Ugyanezen cég előállít sváb-, ruszni-, csótány-, hangya- stb. rovarirtószereket is, mely irtószér csak egyszeri kirakással néhány nap alatt tökéletesen kiirtja eme kellemetlen férgeket. Naplárban utánvétel szállítja: Ratinol Laboratórium, Budapest, Murányi-utca 36.

128% szappanifőző lugkövet,

GERSTL-féle szinszappant 5 kgr. postacsomagban szállítok, lugkö csom. P 4.50, szinszappan 5 kgr. P 6.—
Lugkövet kizárólag szappanfőzéshez szállítok, hozzá a hatóság engedélyt megszerzem. Pontos cím közlését kérem.

GERSTL szappangyár

Lerakata: Budapest, VII., Dob-ucca 43. szám.

SZIVÁRVÁNY

Az őcsényi menyecske.

Az alábbi történet a szekszárdi törvényszéken játszódtott le. Szereplői voltak a törvényszéki bíró, az ügyész és az őcsényi menyecske, a Sári.

Sári élénk szemű, keményhúsu, tüzröppattant menyecske volt. Szép is, nyelves is, hozzá övvegy is.

Az ilyen menyecskének szívesen köszöntgetnek a legények, ha pedig ő nem köszöntget vissza ugyancsak szívesen, már ott is a baj. Így történt Sárral is.

A szomszédjában egy magányos öregasszony lakott. Ez csinálta a keveredést.

Egyik délelőtt az öregasszony megverte botjával a keveritést s átkiáltott a szomszédba. Mikor Sári megjelent, elmondta neki, hogy a boltba megy, mert elfogyott a sója és megkérte a menyecskét, hogy vigyázzon addig a háztájékára. Azt is elmondta, hogy az ajtót nem zárja be. Nem érdemes arra az öt percre.

Sári megígérte, hogy vigyáz a házra; az öreg elment. Az ajtó tárva maradt, a szép selyemkendő meg ott feküdt a szék karfáján.

Sári át-átnézett a szomszédos portára. Rendben volt ott minden. Közben megszomjazott s mialatt a kutból vizet merített, a szomszéd házba besurrant egy cigányasszony, a kendőt gyorsan a hóna alá vágta, azzal elinált.

Az öregasszony visszaérkezett a boltból. Megköszönte a menyecske szívesességét, hogy a házra vigyázott, azzal bement a szobába. De nagyot nézett. A selyemkendőt nem találta sehol. Sárít vádolta a lopással s mivel akadt egy elutasított legény, aki bosszúból az öregasszonynak azt vallotta, hogy ő látta, mikor a menyecske bement a házba, a bíróság elé vitte a dolgot. A tárgyalást kitűzték. A menyecske megjelent.

Még sohasem volt törvényben, azt sem tudta, hogyan megy a tárgyalás. Nagyon röstelte magát, hogy így meghurcolták, de nem félt, mert élesesű volt és tudta, hogyha nem bizonyítanak rá semmit, hát nem is ítélik el. Azon is megkönyebbült, hogy időközben a tanuskodó legény is visszavonta vallomását. Így hát biztosan nyert ügye lesz.

Ártatlansága tudatában lépett a bíró elé s a szempilája sem rebbent meg, mikor a bíró elmondta a vádat, hogy az öregasszony záratlan házából ellopta a selyemkendőt. A menyecske állt. A bíró megkérdezte tőle:

— Megértette a vádat?

A menyecske megmozdult:

— Megértettem, — mondta határozottan és fölényes hittel, mint aki ugyanis tudja, hogy a bizonyítékok níján felmentik s a bíró felé fordult. — De ki meri mondani, hogy a kendőt én vittem el?

A bíró az ügyészre mutatott:

— Az ügyész ur! — felelte tompán, mire sem gondolva.

A menyecske az ügyészre nézett. Még jóformán le sem csillapodott az öröme, hogy a vádoló legény visszavonta a vallomását. Most itt van az a másik, aki megvádolja. Az arca piros lett, hirtelen csipőre csapta a kezét, aztán zivatárosan rátámadt a mit sem sejtő ügyészre:

— Nohát, ilyen szemtelen ember! Életemben most látom először, aztán rám meri fogni, hogy én vittem el a kendőt!

És megvetése jeléül nagyot bókkolt feléje:

— Nem szégyenli magát!?

Minden áron be akarta perelni az ügyészt becsület-sértésért s csak nehezen lehetett vele megértetni, hogy az ügyész olyan ember, aki mindig vádol és akkor sem büntetik meg, ha nincs igaz.

Mire a menyecske csak ennyit mondott:

— Hát piszkos mestersége van, meg kell adni!

S a felmentő ítélet után, karján a kis kosárral, nagy méltatlankodással, kiriszalódott a teremből.

NYÁRY ANDOR.

TANÁCSADÓ

Kérdés: A vármegye saját kezelésbe vette a községi utat. Az ut mellett levő földemen az akácfákat csak az uttól 15 méternyire hagyták meg, a közelebb levőket kivágatták. Az árokpartot most erősen felverték a gyökerek és a vármegye büntetés terhe alatt kötelezett bennünket a part tisztogatására. Azonkívül, minthogy az árokpart gyeppel van fedve, eltiltanak mellőle ugyancsak büntetés terhe alatt. Mit tehetünk ez ellen? (4628. sz. előfizető.) — **Felelet:** A megye az ut melletti árok tisztogatására jogosan kötelezte a földtulajdonosokat, azonban az ut melletti földek tulajdonosait nem lehet eltiltani az árokpart használatától és az e miatti zaklatás ellen panasszal fordulhatnak a főszolgabíró urhoz.

Kérdés: 1. 1915-ben, mint 80 százalékos hadirokkantat becsátottak el a katonaságtól. Rokkantságomat 1925-ben már csak 50 százalékkal állapították meg, amit én igen sérelmesnek tartok, rokkant díjam nagyon kevés. Hogyan lehetne kérni annak felemelését? 2. Kaphat-e a közlegény hadirokkant állítási járulékot? 3. Földet bérlek és az adóhivatal a bérleti illetéket a régi buzaár alapján vetette ki, holott most jóval alacsonyabb a buza, mint akkor volt. Hová forduljak, hogy azt leszállítsák? (B. I., rokkant előfizető.) — **Felelet:** 1. Sajnos, az utolsó felülvizsgálat mult ősz folyamán volt, ugy hogy rokkantságát magasabban már nem igen állapítják meg. 2. Jelenleg nem. Ugy tudjuk, hogy a jövőben sincs erre kilátás. 3. Kérlemze az illeték leszállítását, az illetékes pénzügyigazgatóságnál.

Erő és egészség

— ha megvannak is — ápolásra szorulnak! Az izmok tökéletes és egységes kifejlesztése, az egész szervezet megerősítése, az idegrendszer megerősítése és kiegyensúlyozása, a bőr fokozott lélegzése és a vérkeringés fellrisztése: azok a jótékony hatások, amelyeket Ön a valódi

Diana-sósorszesz

használatától bizvást várhat el.

Kérdés: 1. Fájós gyenge a szemem és reggelenként beragad, mirel gyógyítsam? 2. Hol lehet értékesíteni az anyarozsot? 3. Mi volt Károly királynak a másik neve? (M. S., Sadna.) — **Felelet:** 1. Októberig mutassa meg orvosnak. Mi innen baját nem állapíthatjuk meg. 2. Pantodrom Gyógynövénykereskedelmi r.-t.-nél, V., Visegrádi-utca 7. szám. 3. Károly Ferenc József.

Kérdés: 1. Hol értékesíthetem az új vöröshagymát? 2. Mennyit veszik a vöröshagymát Budapesten? (P. K., Török-szentmiklós.) — **Felelet:** 1. Forduljon Szerencs József céghez, Budapest, IX., Központi vásárcsarnok. 2. Legutóbbi ára: kiscsinyben 15–20 fillér kilogrammonként.

Kérdés: Jó barátom iszákosságban szenved, szeretném valahogyan gyógyítani, mivel az ital lassanként anyagilag is teljesen tönkreteszi. Hogyan volna lehetséges a gyógyítás? (Hü olvasó, Lesencenémefalu.) — **Felelet:** Az iszákosságnak legjobb ellenszere az erős akarat. Dolgozni, elvonni a figyelmét az italtól. Jó eleinte több eretlentől példának az elmesélése, hiszen bizonyára akad falujukban is, akit az ital teljesen tönkretett. Ilyen példát kell említeni előtte. Gyökeresen úgy védekezhet, ha eváltalában nem ad sem ön, sem pedig más hozzátartozója az illetőnek semmiféle italt. Kérjük meg a koresmárost is, hogy barátjának ne szolgáltasson ki szeszes italt. Más valamilyen por, vagy egyéb orvosság iszákossággal ellen nincs.

Kérdés: Melyek azok a gépek, amelyek Verne Gyula regényében szerepelnek s amelyekre azóta az előrehaladott tudomány már meg is valósított? (Sz. L. Kisgázda, Csekút.) — **Felelet:** Sajnos, lapunkban nincsen elegendő helyünk, hogy ilyen kérdésre egész részletességgel válaszoljunk. Annnyit írhatunk, hogy a népszerű francia ifjúsági író elképzelt s előre megjósolt gépkalkulációiból már igen sokat megvalósított a mai fejlett technikai tudomány. Így a repülőgépet, tengeralattjárót, megszűrdő ágyut stb.-t.

Kérdés: 1. 18 éves kőműves tanonc vagyok. Ez év áprilisában szerződtem apám mellé s most képesítő vizsgálatra szeretnék menni. Szükséges-e a szegődött időt kitöltenem vagy esetleg előbb is mehetek vizsgálatra? 2. Hol szereshetem meg a képesítést Zalaegerszegen? 3. Pisztolót akarok venni, szükséges-e hozzá fegyvertartási engedélyt s ha igen, hol kaphatom azt meg? (B. J., Alsószid.) — **Felelet:** 1. A szegődött idő általában ki kell tölteni; ha azonban úgy érzi, hogy már most megfelelően tud vizsgálni, az a vizsgálatra az illetékes ipartestületnél jelentkezzen. 2. Zalaegerszegen a kömlives- és építőipartestületnél. 3. Fegyvertartási engedélyért az illetékes szolgabírói hivatalhoz kell fordulni, csak engedéllyel vásárolhat revolvert.

Kérdés: Hogyan kell a borsót tölre eltenni? (Sz. F., Bátmonostor.) — **Felelet:** A borsót a hüvelytől meg kell tisztítani, jól mosni s teljesen tiszta beforrtas üvegben tiszta vízbe tenni. Az így elhelyezett borsót egyenletes melegen kell dunsztolni. Természetesen épp úgy, mint a többi tölre eltett gyümölcsökönél az üveg lezárása előtt egy kékhegyi szallalt kell a borsóra hinteni.

Kérdés: Hol van Budapesten műszerműködésű üzem? (5728. számú előfizető.) — **Felelet:** Tudomásunk szerint Budapesti műszerműködésű foglalkozik a Mone Orvosi Műszerüzem és Kórházberendező Részvénytársaság, melynek irodája IX. ker., Üllői-ut 1. szám alatt van. Kaphat műszerműködésű optikusoknál is, így Libát és März cégnél, Budapest, VI. ker., Teréz-körút 54.

Kérdés: 1. Hogyan mérik a csapadékmennyiséget? 2. Hogyan veszik föl a hangot a gramofonlemezre? (T. B. S., Csánadapáca.) — **Felelet:** 1. A csapadékmennyiséget esőmérő készülékkel mérik. Az esőmérő készülék: egy olyan edény, melynek az alsó területe egységnyi nagyságú. Az edényben összegyűlt vizet az edény alján egy mérővel ellátott üvegcsőben fogják fel, az üvegcső oldalán lévő milliméterek mutatják meg az esőnek milliméterekben kifejezett nagyságát. 2. Ennek a leírása kicsit hosszadalmas, sajnos, mi ezt itt hely hiányában nem közölhetjük. Annnyit írhatunk, hogy puha gummlapra s membrán lemezre szerelt tü vési a hangnak megfelelő rezgést. A membrán rendszerint Mária üvegéből (csillámpala) készült lemez, amelyet a gramofontömlő végére szerelnek. A membránt az emberi hang, vagy bármilyen más hang rezgésbe hozza s a rászerezelt tü ezt a rezgést vési az alatta forgó gummikorongba.

Kérdés: 1. Mi az értéke az 1923 július havi 10.000 koronának? 2. Szomszédom szőlőjében a meggyétől fél méternyire egy hatalmas diófa áll, amely az én szőlőmben sok kárt tesz. Mit tehetek, hogy a szomszédom alkalmatlan fájától megszabaduljak? (Hü olvasó, Kötése.) — **Felelet:** 1. Körülbelül 6–7 pengőt. 2. Az áthajló ágak lenyesésére főlészölíthatja a szomszédját, egyebet nem igen tehet.

Kérdés: Hol lehet Tutokilt kapni? (G. P., Gérec.) — **Felelet:** A Chinoi vegyszeti gyárnál, Újpest és a vidéki fogyasztási szövetkezetekben.

Kérdés: 1. Őszi árpavetésem üszögös. Hogyan lehet az üszög ellen védekezni s jót tesz-e, ha rézgállalac pácolom a magot? 2. Kinek a tulajdona a kisszállási uradalmi birtok? 3. Igaz-e, hogy ősszel felparcellázzák a kisszállási birtokot? (É. G. B., Pusztamérges.) — **Felelet:** 1. Az árpavetég ellen csávázással kell védekezni, jól bevált csávázószer a rézgállac, azonkívül eredménnyel használják, az újabb forgalomba hozott más egyéb csávázószer is. 2. Ugy tudjuk, hogy a királyi családé. 3. Erről semmi bizonyosat még most tudni nem lehet.

Kérdés: Hogyan lehet felhasználni a gépkenésnél használt BB hengerolajat? (H. Sz., Rábacsécsény.) — **Felelet:** A használt BB hengerolajat leüllepítés után a motor öblítésére vagy iszapolt krétával péppé gyurva kocsikénó anyagul lehet felhasználni. A C diffolajhoz nem jut petroleum, azért ezt fel lehet használni bőrányagok kenésére.

Kérdés: 1. Mennyit terem katasztrális holdanként a torma? és érdemes-e tormát termesztetni? 2. Hol lehet a tormát értékesíteni? 3. Hol lehet Budapesten tojásos tarhonyát nagyban eladni? 4. Lehet-e Budapesten cékla nagyban értékesíteni? 5. Hol találók a cékla termesztéséhez megfelelő utasítást. (B. N., Tótkomlós.) — **Felelet:** 1. A jól művelt torma katasztrális holdanként 40–50 métermázsát terem. Jövedelmezősége a helyi munkaerő költsége szerint változik. 2. Budapesten egész évben veszik a vásársarnokokban. Termelésről jó utbaigazítást kaphat Lázár Ferenc: „Zöldsgétermesztés” című könyvéből, melynek ára kiadóhivatalunkban 3.50 pengő. 3. A tojásos tarhonyából a fővárosban a kisebb szeméket veszik. Tarhonyát tésztagyarak készítenek és ezekkel bajos versenyre kelni. 4. Céklát is állandóan vásárolják Budapesten. 5. Lázár: „Zöldsgétermesztés” című könyvében.

Kérdés: Szerb megszállott területen az egyik takarékpénztárban betétem van. Most a külügyminisztérium által kérvényeztem a betétem megfelelő valorizálását s a minisztérium értesített, hogy a szerb kormány elismerte a valorizálást és visszafizeti betétemet. Most az illető takarékpénztárnak szeretnék írni, irhatom-e a levelet és a címzést magyarul? 2. Mi a belgrádi magyar követség címe? 3. Aki levélben választ óhajt kérdésre a Vasárnaptól, mennyi terbeli helyet mellékeljen? (H. K., Nemesnép.) — **Felelet:** 1. Irhat magyarul, levélben föltétlenül hivatkozzék a minisztériumtól, illetőleg a követségtől kapott utasításra. 2. Légation Royale de Hongrie Belgrade, Zorina-ú. 70. 3. 32 fillér.

Kérdés: Szeretnék valamelyik tengerentúli államba kivándorolni. Hogyan lehet Kanadába, Argentínába vagy Ausztráliába menni? (K. E., Nyíradony.) — **Felelet:** Kivándorláshoz a magyar királyi belügyminisztérium által kiállított kivándorlási engedély szükséges, amelyet a községi előljáróság útján kaphat meg. Ha a kivándorlási engedély megvan, úgy utlevelet kell váltania. Az utlevelet pedig láttamoztatni kell annak az államnak a követségével, ahova utazni óhajt. Argentínába most nem engedik ki. Lehet, hogy Kanadába, mint mezőgazdasági munkás kimehet. Ausztráliába azonban csak szakképzett munkabíró, s legalább angolul tudó munkásoknak érdemes kivándorolni. Egyébként elutazása előtt feltétlenül érdeklődjék a kinti viszonyok felől, a Magyar kivándorlókat és visszavándorlókat védő irodánál, Budapest, VIII., Fiumel-ut 4.

Kérdés: Hol lehet jófajtájú tenyészanyagokat kapni? (S. S., Baja.) — **Felelet:** Forduljon Doktor Gyula főjegyzőhöz Szilvásváradra, ahol megfelelő tenyészanyagot kaphat. Levélben hivatkozzék lapunkra.

Kérdés: Olvastam az argentinai kivándorlásról, én is ki szeretnék menni, hová forduljak? (6333. számú előfizető.) — **Felelet:** Amint ezt már többször megírtuk, az Argentinába való munkáskivándorlás ügyében a belügyminisztérium kivándorlási ügyosztálya (Budapest, I. ker., Országház-utca 28. szám) kell fordulni. Tudomásunk szerint vasutépítésre csak legfeljebb összel mehet ismét néhány száz munkás.

Kérdés: 1. Mi az értéke az 1916. évi 4000 koronának? 2. Hol lehet vegyeskereskedéshez szükséges engedélyt és trafikenget kapni? (B. Gy., Ujduvár.) — **Felelet:** 1. Körülbelül 2500–2800 pengő. 2. Vegyeskereskedéshez az elsőfokú iparhatóságtól, trafik nyitására pedig az illetékes pénzügyigazgatóságtól kaphat engedélyt.

Kérdés: Volt-e Magyarországnak Leopold nevű király? (Hü előfizető, Kiskunhalas.) — **Felelet:** Igen, kettő is volt. Első és II. Lipót, akiknek a nevét latinul Leopoldusnak, németül pedig Leopoldnak hívták.

A HOLT KÉZ.

BÜNYGI REGÉNY. — IRTA: THOMAS WALSH.

(21. közlemény.)

XVI. FEJEZET.

A holt kéz.

Mind a hárman mélyen el voltak merülve a munkába. A laboráns szemét kékeszűrke szemüveg védté a sűrűn kipattanó szikrák ellen, arcát pedig egy gummiálarca borította be. A másik kettő valamivel távolabb hasonló gummiálarcban dolgozott. Rövid utasítások röpködtek, a forrón sístergő acél furcsa zugása különös keretet adott a laboratóriumbeli jelenetnek, ahol ez a lázas munka folyt. Közél másfél óráig dolgoztak így egyhangú és türelmetlen igyekezettel, szótlanul és csak most ezekben a pillanatokban törte meg a csendet az egyik álarcos férfi. Fejéhez nyult, ledobta a védőálarcát és lemondóan legyintett.

— Hát nem és nem. Nekem senki ne mondja, hogy ez az eljárás keresztülvihető. Ez az ember becsapta Randallt úgy, hogy jobban nem is lehet. Hiába következne itt a hevitési eljárások egész tömegei, céltalan minden, ha az első lépés hibás és hajlékonya teszi az acélt.

A laboráns egy kis szöke fiatalember, helyeslően tette hozzá:

— Azonnal értesítenünk kellene Randallt a munka eredménytelenségéről és arról, hogy félrevezettek bennünket.

A másik kapva kapott ezen.

— A telefon át van kapcsolva?

— B-tizenhetet kell kérni.

— Ez Randall vagy Harper?

— Egyik se. Maxim jelentkezik, de Randall is ott lesz.

Idegesen ragadta fel a telefonkapogót és bement a számot. Néhány perc alatt, miközben nem tudta leplezni idegességét, végig ment a másfélórás kísérlet minden eredménytelenségén. Azután lecsapta a kagylót és odaszólt két társának:

— Abbahagyni, később majd folytatjuk.

Két társa hangtalanul teljesítette a parancsot, pár pillanat alatt eltűntették a laboratóriumi nyomokat és elhagyták a helyiséget. Az ismeretlen, aki a telefon másik felénél állott, Randall, a szokásától eltérőleg a legderűsebb nyugalommal tűnődött a történeteken.

— Szóval félrevezettek bennünket a főmérnök ur. Nagy szerencse, hogy első gondolatomtól eltérőleg nem eresztemtel szemnek. No majd megbánja a kisfiu és ha eddig nem ismert volna, most majd megismer. Mégis csak agyafurt fickó ez a Harper, hogy ide hozta. Időnk van bőven s ha egy kissé kezelés alá vesszük a fiatal urat, alighanem észnélkül kifecsegi a titkát.

Ugyanebben az időben Hahn föl és alá sétált a Burton-villa halljában. A ház az utolsó napok eseményei alatt valóságos főhadiszállássá alakult át, öt percenként jöttek mentek az emberek, állandóan csengett a telefon, mindez azonban egy lépéssel sem vitte előbbre az eseményeket. A főfelügyelő órák óta folytatta már ezt a sétát a hall bíborvörös szőnyegén. Agya minden erejét megfeszítve dolgozott, egyik szivart a másik után szivarta s az arca elárulta, mi dult a belsőjében.

Az egyik telefon elé állt, pár percig beszélt valakivel, aztán folytatta előbbi sétáját.

Mary belépése zavarta meg, aki melábus mosollyal köszöntötte a detektívet.

— Nos, van valami eredmény, mr. Hahn?

— Kevés . . . nagyon kevés, Burton kisasszony. A bajok nem közönségesek, de nem kell aggódní, majd rendbe fog jónni minden. Jenkins nem volt itt?

— Nem, de alighanem rövidesen megérkezik.

Egy szürkeruhás fiatalember lépett be az ajtón, odament Hahnhoz és halkán jelentette:

— Mr. Bruce Wiecoks van itt.

Hahn arca felderült:

— Miss Burton, legyen olyan jó, hagyjon egy pár percere magunkra, egy látogatóm érkezik, aki telefonon jelentette, hogy fontos közölnivalói vannak.

A leány szó nélkül engedelmeskedett. Nesztelenül elhagyta a szobát és ugyanakkor a másik ajtón belépett egy tömzsi, tengerészszakállas ur, Bruce Wiecoks, a newyorki antropológia intézet igazgatója. Széles mozdulattal nyújtotta kezét a főfelügyelő felé, aki udvariasan mutatott neki helyet az egyik bürgerkarszéknek öleiben. A két férfi leült, egymásra néztek és Hahn látogatója arcán rögtön látta, hogy a következő tíz percben sok minden meg fog még oldódni, aminek a magyarázata e pillanatban még érthetetlen előtte.

Tempós nyugalommal kezdte a másik a beszélgetést.

— Amint óhajította főfelügyelő ur, exhumáltuk a Sing-Sing fegyház temetőjében jelzett gonosztevé sirját. Egyenest onnét jövek. Es nem tévedett, kedves Hahn, valóban hiányzik a jobb keze. Valamivel könyökön alul el van metszve az alsókar, de egyébként a holttest, helyesebben a csontváz, tökéletesen épségben van. A hiányzó csonkot sehol sem találtuk a sírüregeben, a legszorgosabb kutatás dacára sem.

Hahn rejtélyesen mosolygott.

— Természetes, hogy nem találták. Az a kéz azóta nagy utat tett meg és nagy karriert csinált. Mondja Mr. Bruce, elképzelhető az, hogy egy halott ember kezéről lenyuzzák a bőrt és kesztyűt csinálnak belőle?

Wiecoks összehuzta szemöldökét, amint válaszolt.

— Hogyne, ez lehetséges.

És ez a kéz, illetőleg az ujjakon levő finom bőrrovátkák nem vesztik el alakjukat ezáltal?

— Ez attól függ, ki végzi a munkát. Mindenesetre könnyen megtörténhetik ez a baj, hozzáértő embernél azonban valószínűleg nem kell ettől tartani.

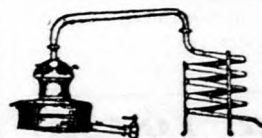
— Ugy? Köszönöm Mr. Wiecoks, csak ezt akartam öntől tudni, hogy hozzáértő ember is megerősítse azt a gyanumat, ami már régóta lappang bennem. A Burton-ügyről van szó?

— Ah... Ah... Nem annak az ujjlenyomatnak az ügyében történt mindez, ami miatt már akkor megkerestett bennünket a rendőrség?

— De igen. Most is erről van szó, most már azonban sokkal közelebb állunk a rejtély megoldásához. Ha nem veszi rossz néven, Mr. Wiecoks, magammal viszem egy órára. Egy kis dolgom van és az uton szeretnék Öntől egyet-mást kérdezni.

A két férfi fölemelkedett ültéből, megindultak az ajtó felé, elhagyták a hallt s a kert széles kavicsutján megindultak a villa kapuja felé.

(Folytatjuk.)

Máthé András

vörösréz árugyár, UJPEST.

Gróf Károlyi-utca 17. szám.

Telefon: Ujpest 18.

Legmodernebb pálinkafőzőkészülékek raktára.
Kérjen árajánlatot — Nyugattól B villamossal.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

N. L., Nagykanizsa: Számrejtvényét közölni fogjuk. — K. M., Kaposvári: Válogatunk belőlük. — B. Gy., Törökkoppány: Hálásan köszönjük szives fáradozását, meg vagyunk róla győződve, hogy az erős és kitartó munka sikert fog érlelni. Kiadói hivatalunkat értesítették arról, hogy a könyvet elküldték. — K. F., Derecske: Rejtvénye jó. — Ifj. Ny. M., Csanádpalota: Több jó van köztük, sor kerül rájuk. — P. F., Somogy-nagybajom: Ezek is jók. — V. K., Pázmándfalu: Tréfája már legközelebb megjelenik, rejtvényeiből válogatunk. — Ifj. Cs. N. J., Kaposszentbenedek: Rejtvényeiből válogatunk. Nem rajtuk mulott, hanem a gyáron, hogy a szert késedelmesen küldötték el Önnek. Azt ajánljuk, forduljon a gyárhoz azzal a kérdéssel, vajjon a szer egy esztendeig megtartja-e hatékonyosságát. A gyár címe: Chinoin-gyár, Újpest, Tó-utca. — M. S., Gáda: Rejtvényeiből közölni fogunk, tréfái közül az elsőre sor kerül. — M. J., Kissentmárton: Sajnálattal közöljük, hogy Péter és Pálra irt verse elkéve érkezett hozzánk, így tehát nem volt módunkban közzétenni. — M. I., Nagypall: A rádióról irt cikkének legközelebb helyet szorítunk.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Július 7-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Alberti, Csépa, Jászdózsza, Jászkarajenő, Szabadszállás, Kistelek. — Kirakodóvásár: Mezőberény.

Július 8-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Bonyhád, Dombrád, Eger, Felsőseged (sertésvásár bizonytalan), Karcag, Lajosmizse, Sásd (sertésvásár bizonytalan), Somlyóvásár (sertésvásár bizonytalan), Vörs (sertésvásár bizonytalan), Zalabaksa (sertésvásár bizonytalan).

Július 9-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Gáva, Pápa. — Kirakodóvásár: Eger.

Július 10-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Balatonfüred, Mány, Monoszló, Tiszaluc. — Sertés- és kirakodóvásár: Pápa.

TRÉFÁK

Gyerekész.

Vilike panasszal megy az édesanyjához.

— Kint álltam a kapuban és erre ment a keresztanyám. Láttam is engem és mégse köszönt.

— De te köszöntél neki?

— Nem! Hát ő a nagyobb, mégse tudja, hogy köszönni kell?

(Beküldte Császár Ferencné Ivánésáról.)

Hasonlat.

— Látom, hogy nem tudja értékelni a munkámat. Biztosan sohasem irt még könyvet?

— Tojást sem tojtam, mégis jobban tudom, mi a jó rántotta, mint a tyúk.

(Beküldte Kazay Béla Tiszassáról.)

A mézáros észjárása.

— Ha a hus megdrágul, az emberek bosszankodnak. Ha olcsóbb lesz, én bosszankodom. Hát csak bosszankodjanak...

(Beküldte Benke Tamás Csanádpalotáról.)

Milyen rokonság ez?

— Kicsoda ez az ur, aki az imént köszönt a nagyságos aszszonyoknak?

— Ez a... Ez az ötödik férje az én harmadik uram második feleségének.

(Beküldte Kiss S. János Tácról.)

Hol az igazság?

Pallótól a postára küldtek egy levelet. Azt mondták neki, hogy a levélre még négy fillér értékű bélyeget kell ragasztani, mert súlyosabb a rendesnél. Azt mondja erre Palli:

— Ha még négy fillér értékű bélyeget ragasztanak rá, akkor könnyebb lesz a levél?

(Beküldte V. Balogh László Dögérlől.)

Bizalom.

Egyik ur: Mondja, kérem, volna annyi bizalma hozzám, hogy kölcsönadna nekem száz pengőt?

Másik ur: Bizalمام, az csak volna, de nincs száz pengőm.

(Beküldte Kálmán János Hajdusoboszlórol.)

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC.

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földművelésügyi minisztérium, Budapest, V. kerület, Kossuth Lajos-tér 11.) közlése szerint a következő birtokosok keresnek munkást:

Egyeseket:

Kajos Zsigmond (Vác, jelentkezés Vörös Dezső, Újpest, Tél-u. 144. sz. a.) éves konvencióra keres családost mindenestől, telén mellé és minden gazdasági munkára. — Fodor Zoltán (Tiszaujfalu, Pest m.) keres egy kovácsbognárt, traktorvezető soffit, egy kocsi, egy gulyást, egy juhászt, 2-3 munkaképes családtaggal, kik ott munkát kaphatnak. — Eperjessy Boldizsár (Poklyos pusztá, u. p. Bocsaárlapujtó, Nógrád m.) keres egy traktorkezelő gépészkövácset.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak július hó 1-én.)

Gabonatözsde.

Készárupiac.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza: tiszavidéki 77 kg.-os 22.40—22.50, 78 kg.-os 22.60—22.70, 79 kg.-os 22.80—23.00, 80 kg.-os 23.10—23.20, felsőtiszai 22.00—22.10, 78 kg.-os 22.20—22.30, 79 kg.-os 22.40—22.50, 80 kg.-os 22.50—22.70, fejmegyei, bácskai és dunántúli 77 kg.-os 21.40—21.60, 78 kg.-os 21.60—21.80, 79 kg.-os 21.80—22.00, 80 kg.-os 22.00—22.20, pestvidéki 77 kg.-os 21.40—21.60, 78 kg.-os 21.60—21.80, 79 kg.-os 21.80—22.00, 80 kg.-os 22.00—22.20. — Árpa: elsőrendű 20.00—20.50, közép 19.00—19.50, sörárpa felv. 23.50—24.50, egyéb 23.00—23.50. — Zab: elsőrendű 18.80—19.30, közép 18.25—18.50. — Tengeri: tiszai 24.60—25.00, egyéb 23.70—24.00, korpa 12.50—13.00 pengő métermázsánként.

Határidőpiac.

A Határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például májusban októberi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak októberben kell leszállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

ARZOLA "45"
OLCSÓBB
MINT MINDEN MÁJ
ARZÉN PERMETEZŐSZER.

SZŐLŐBEN: MEGÖLI A MOLYT
GYÜMÖLCSŐSBEN: MEGÖLI MINDEN RÁGÓ FÉRGET
LŐHERÉBEN: LUCERNÁBAN:
ÁPION BOGÁR, BÖDE STB. ELLEN
NAGY TERMÉS FOKOZÁS.
CHINOIN • ÚJPEST

Buza októberre 23.33—23.34, márciusra 25.32—25.33. — Rossz októberre 18.61—18.63, márciusra 20.36—20.38. — Tengeri májusra 18.42—18.43, júliusra 23.60—23.63 pengő métermázsánként.

Az új buza és új rozsa ára.

A gabonafőzde határidőpiaca az új búzát és rozst októberi buza és rozsa névvel jelzi. 1929. évi július hó 1-én új búzáért 23.33—23.34 pengőt, új rozsré 18.61—18.63 pengőt jegeztek métermázsánként.

Magpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r. t. heti jelentése.) A jelenleg még vethető magvaknak, mint köles, muhar, pohánka, csibehur, kielégítő kereslete van. Az érdeklődés előtérben azonban tarlórépamag áll, melyből a készletek külföldön igen korlátozottak, de a belföldi szükséglet, kollé időben történt beszerzése által, fedezhető lesz. Irányzata igen szilárd. — A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének hivatalos jegyzései 100 kilonként nyersáruért Budapestten löheremag 140—150, lucerna 120—140, fehérléher 160—170, baltaemmag 40—50, fehér csillagfű 24—25, expressz borsó 35—40, tavaszi búkköny 40—44, vegyes napraforgó 28—30, fehér mustármag 50—55 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—52, duplanullás finom tészta 38—42, nullás 38—42, kettős főzőliszt 38—40, négyes kenyérliszt 36—38, hatos 32—34 fillér kilogrammonként.

Abraaktakarmánypiac. Árpakorpa 16, buzakonkoly 14, buzakorpa 13.25, buzatakarmányliszt 15, konkolydara 16, lenmagpogácsa 26, napraforgópogácsa 22, reppogácsa 19, répaszelet, szárított 12.50, rozskonkoly 14, rozskorpa 13.25, szójahabpogácsaliszt (kis tételben) 33, tökmagpogácsa 25 pengő métermázsánként.

Burgonya. Árak nagyban vételnél métermázsánként következők: fehér 6-burgonya 7, új-burgonya 20—21 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű, 6 II, réti széna, másodrendű, 6 9, réti széna, elsőrendű új 9—10, réti széna, másodrendű, új 6.75—8.50, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 4—6.50, lucerna-szalma 11.50—14, búkköny és árpa-keverék 10.50—14, széna és árpa-keverék 7.50, alomszalma, elsőrendű 4.50, alomszalma, másodrendű 3.80—4 pengő métermázsánként.

Szurómarhavásár. Élő borjúk, belföldi szopós, elsőrendű 1.36—1.60, kivételesen 1.70, másodrendű 1.24—1.32 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Vágómarhavásár. Legjobb minőségű ökor 104—120, kivételesen 122—130, közepes 80—102, gyöngébb 64—78, legjobb minőségű bika 110—118, kivételesen 122, közepes 102—110, gyöngébb 90—100, legjobb minőségű tehén 100—112, kivételesen 116, közepes 72—98, gyöngébb 48—70 hüvelykmarha 80—105, kicsontozni való marha 36—48 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Tenyészmarhák és járműokrok. Elsőrendű belföldi járműokrok (tarka) 1—1.04, elsőrendű belföldi járműokrok (fehér) 0.98—1.02, 1½—2 éves úszók 0.98—1.02, 1½—2 éves tinók 0.98—1.02, fiatal friss fejűs tehén 1.40—1.50 pengő métermázsánként elősúlyban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: eszék 30—80, igás kocsi (nehéz, nyugati fajta) 320—660, igás kocsi (könnyű, nyugati fajta) 200—600, száraz 55, alarendelt minőségű lovak 25—280, vágólovak 25—230 pengő darabonként.

Sertésvásár. Könnyű sertés 142—158, közepes 160—174, nehéz 174—180 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Gyapjú. Homokos, gyengébb gyapjú 1.60—1.80, középminőségű fésűs- vagy szövetyapjú 1.80—2, nagy uradalmi prima fésűsgyapjú 2.10—2.20 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahas a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—680, rostélyos, vastag hátszín, felső, fehérepecsenye, gömbölyű felső 220—340, farto, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 180—320, gulyásnak való 120—200 fillér kilogrammonként. — Borjúhas: Felszeletelt comb 420—560, sütnivaló 220—420, porköltnek való 180—300 fillér kilogrammonként. — Juh- és bárányhas: Juhcomb 220—260, gerinc, lapocka 160—220, porköltnek való 120—200 fillér kilogrammonként. — Sertéshus: Friss karaj 340—440, friss comb, tarja, lapocka 280—320, friss oldalas 220—280, kocsonyának való 70—120, vese velővel 220—320, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—440, vidéki 300—440, olvasztani való szalonna 210—240, sózott kenyérszalonna 240—280, füstölt 240—280, hárj 240—270, zsíros tepertő 200—260, helybeli sertésszár 220—250 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, csirke 150—400, ruca 350—1000, lud 300—450, pulyka 600—800 fillér darabonként. — Leölt állatok: Tyúk 240—360, csirke 400—700, hizott ruca 280—360, újdonság 340—480, lud, hizott 280—360, fiatal, újdonság 320—400, pulyka, hizott 200—300, ludmáj 500—1200, ludzsír és hárj 360—480, ludaprólek 160—260 fillér kilogrammonként. — Tojás: Friss teatojás 12—14, főzőtojás 11—12 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsa 500—600, ponty 240—400, kárász 120—200, compó 200—240, keszeg 100—120 fillér kilogrammonként. — Rák: Folyami rák 10—100 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 37—40, lefőlőzött 16—18, joghurt 100—170, tejszín 360, tejföl 160—200, centrifugált teavaj, tömbben 520—600, 10 dkg-os csomagolásban 600—740, főzővaj 440—500, szedett vidéki vaj 440—500, juhvaj 460—500, tehén-túró 100—140, sovány tehén-túró 70—100, juhtúró 300—360, kevert-túró 240—320, hazai ementáli sajt 620—700, hazai gról sajt 340—400, hazai trappista 300—400 fillér kilogrammonként.

Száraz főzélék és száraz zsetta. A nyílt piacokon: Lencse 80—150, hántolt egész borsó 90—140, feles 80—130, fehér, aprózemű bab 100—140, nagyszemű 110—160, szines 80—130, finom árpakása 80—120, durva 70—80, tojásos tarhonya 120—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 20—36, sárgarépa, újdonság csomója 3—20, petrezselyem kilogrammja 20—50, petrezselyem, újdonság zöldjével csomója 4—20, zeller zöldjével darabja 2—8, zeller kilogrammja 80—100, kalarábó zöldjével darabja 2—10, kevert zöldség 30—40, vöröshagyma zöldjével csomója 2—4, fokhagyma 40—70, új zöldfokhagyma csomója 4—10, hazai fejeskáposzta, újdonság 120—140, kelkáposzta 30—80, savanyított káposzta 50—68, burgonya, újdonság, hazai 22—40, rózsaburgonya 24—30, közönséges 12—18, kifli 36—44, Ella 18—24, tömör csiperkegomba 240—400, ehető tinóru gomba 200—400, mezei csiperkegomba 260—300, szekfűgomba 200—360, éti vágányra gomba 1500—2000, hónapos retek csomója 3—16, jánosnap retek csomója 4—16, ugorka, újdonság 50—80, ecetes ugorka 140—260, vizes 100—140, apró, hegyes zöldpaprika darabja 6—12, töltési való 16—30, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—200, főzötök 20—40, gyulált 50—80, paradicsom, újdonság 500—600, zöldbab, újdonság 90—140, hüvelyes zöldborsó 10—36, kifejtett 40—120, spárga kilogrammja 20—170, sóska 30—50, tisztított paraj 30—50, gyökerez 20—30, főzött paradicsom literje 90—140 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Hazai aszaltszilva 80—90, szilval 120—180, gyümölcsös 160—320, mezei, aprózemű, hólyagos 50—100, erdei szamóca 240—400, kerti nemesített eper 80—200, ananász eper 180—320, ribizli 100—120, kőszméte 50—80, sárgadinnye, újdonság 500—700, nagy, papírhéjú dió 140—160, keményhéjú 80—140, dióbél 440—560, héjazott mogyoró 340—440, héjazott mandula 500—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és házlizsappan. A nyílt piacokon: Édes nemesérés 300—400, kereskedelmi 200—280, kék mák 140—180, közönséges paprika 700—800, félédes, gulyás 580—680, rózsapaprika 460—560, 120—140, pergetett méz 240—280, házi szinzsappan 144—160, közönséges házlizsappan 100—140 fillér kilogrammonként.

Fapiac. A tűzfapiacokon a gyengébb kereslet miatt az árak kisebb lemorzsolódásán észlelhető. Belföldi kétéves búkkhasáb 225—255 pengő, importúra 245—265 pengő vagononként. Keményfában a kereslet nagyon gyenge. Fenyőfában az árak változatlanok; tölgyfákeregen a mintegy 500 vagonos termelésből még 200 vagon eladatlant.

Szesz és szeszitalok. Az Országos Szeszértékesítő R. T. végrehajtott bizottsága legutóbbi ülésében a szeszáraknak változatlan jesszűsét határozta el. Gyümölcspálinkafélékben a kínálat főleg törkölyben volt élénkebb és 4—4.10 pengőért kelt el, seprópálinka 4—4.10, szilvörtöm (nyári áru) 5—5.20, kékru 6—6.20, borpárlat 4.80—5 pengő, az árak a termelőállomáson, 10,000 literfokonként, plusz 2 százalék forgalmi adó értendők.

Idegen pénzmekek vételi és eladási ára 1929. július hó 1-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. Egy pengőnél többre kerül egy darab: Angol font 27.75 (27.90); dollár 5.70 (5.72); hollandi forint 229 (230); német márká 1.36 (1.37); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — Egy pengőnél kevesebbe kerül: Csehkorona 16.95 (17.45); szerb dinár 9.98 (10.06); francia frank 2.45 (2.75); lengyel zloty 64.05 (64.35); oláh lei 3.37 (3.41); orosz rubl 29.95 (30.25); osztrák schilling 8.45 (80.85); spanyol peseta 81.45 (82.15) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23 (23.05); ezüst egykoronás 0.34 (0.38); forintos 1— (1.03); ötkoronás 1.90 (1.95) pengő darabonként. Szinarany kilogrammja 3816 (3820); színezüst 99.5 (100.5) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkány-, egérintő „Ratinol“

sváb-, rusznai-, csótány-hangya stb. irtószerek,

biztos hatású irtószerek, gyökereken irtó. Más állatra emberre ártalmatlan. Napjában utánvértel szállítja.

RATINOL LABORATORIUM,
Budapest, VII., Mátyás-utca 36. szám.

Egy-két diákfiut vagy diákleányt

elvállal uri család teljes ellátással.
Budapest, Eötvös-utca 35. III. 19.

SZAKORVOSI RENDELŐ

VII. Rákóczi-ut 32. I. em. I.
(Rókussal szemben).
Rendelés egész nap.

vér- és nemibetegék részére.
Ezüstsalvarsan-oltás.